

Molim te ponižno, skriti Bog nebes,
ki v podobi kruha tajno bivaš res.
Glej, srce ti svoje čisto izročim,
saj pri misli nate v te se ves vtopim.

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 74 +++ 6 • JUNIJ 2007

**POSVETITEV ŠKOFA MONS. LOJZETA URBANČA
v mestu San Miguel de Tucumán**

Škof z bratom duhovnikom Francijem Urbančem
Slovesnosti so se udeležili tudi zastopniki škofovih rojakov iz Buenos Airesa.

VEČ JASNOSTI

MARKO KREMŽAR

Pogosto je slišati iz vrst novih in starih nasprotnikov krščanstva, naj bi se katoliška Cerkev opravičevala za vse, kar je in kar je bilo na svetu narobe v zadnjih dva tisoč letih. V tem so napredni pripadniki 'novega svetovnega reda' silno podobni nekdanjim graditeljem 'raja na zemlji'. Oboji hočejo, da bi predstavniki Cerkve obžalovali tudi reči, ki jih ta v resnici ni zagrešila. Ker pa si le malo katoličanov vzame čas, da bi se podrobneje seznanili z zgodovino, tako bližnjo kakor daljno, se celo nekateri njihni vidnejši člani raje opravičujejo, kot da bi iskali resnico. Tako lahko slišimo na kakem argentinskem televizijskem programu, kako se ta ali oni morda dobronamerni, a slabo informirani vernik, v zadregi zagovarja za dejanja, katera Cerkvi očitajo bodisi masonski 'razsvetljenci', bodisi reciklirani marksisti.

Opravičevanje za vse krivice, ki jih Cerkvi očitajo njeni sovražniki, je manj naporen in vsekakor hvaležnejši posel, kot iskanje in obramba resnice. Mar ni vernik, ki javno obžaluje dejanja, katera pripisujejo sovražniki Cerkve njegovim katoliškim prednikom, deležen odobravanja 'blagohotnih', nevernih naprednjakov? Mar ne pokaže tak človek pred javnostjo svojo ponižnost in odprtost za dialog, kar mu daje neizogiben sij krepčnosti? Resnica pa, ki predstavlja pri tem 'daritvenega junca', v današnjem času splošnega relativizma, kakor v nedavnih totalitarnih vladavinah enoumnega komunizma, nima posebne vrednosti, niti v vseh katoliških krogih.

Cerkve ve, da je najmočnejši način za prepričevanje ljudi zgled. Zato je v upanju, da bi v Sloveniji sprožila val kesanja in medsebojnega odpuščanja, po svojih predstavnikih že pred leti javno prosila

oproščenja za krivice, ki naj bi jih v preteklosti prizadela. Sledila je papežu Janezu Pavlu II., ki se je javno opravičil za napake in krivice, katere so v teku stoletij povzročili udje in predstavniki Cerkve. Ker pa so te vrste izjave navadno splošnega značaja, si jih marsikdo razlaga po svoje. Dogaja se celo, da kak mlajši slovenski katoličan uporablja taka opravičila kot dokaz, da je morala v času vojne in revolucije Cerkev res zagrešiti nekaj hudega, da leta kasneje to obžaluje. Ker iz nasprotne strani ni besede takega obžalovanja in se resnični dogodki izgubljujejo v pozabo, ostaja med novo generacijo katoličanov neprijeten občutek nejasne zgodovinske krivde.

Zaradi naših mladih, ki revolucije niso doživljali, je pri teh vprašanih še posebno potrebna jasnost. Zato je prav, da se skupaj z njimi vprašamo, kaj je tisto, kar naj bi slovenski katoličani obžalovali? V primeru, da bi na Slovenskem katoliška Cerkev napačno učila in slabo usmerjala svoje vernike, bi se jim morala opravičiti, a česa takega slovenska Cerkev nima na vesti. Če pa gre za obžalovanje vseh grehov in krivic, ki smo jih slovenski katoličani prizadeli komurkoli v teku stoletij, pa je obžalovanje seveda na mestu.

Vendar se večji del očitkov slovenski Cerkvi nanaša na čas tik pred in med drugo svetovno vojno. V tistem času so se dogajale na slovenski zemlji res v nebo vpijoče krivice. Vprašanje je, kdo nosi odgovornost za zlo, ki so ga v teh hudih časih pretrpeli pa tudi povzročili člani slovenskega naroda? Omenjeno obdobje se pričinja leta 1941 z napadom nacistov in fašistov na Jugoslavijo. Kljub temu, da je ogromna večina Slovencev gledala v italijanskih fašistih in nemških nacistih sovražnike, so takrat nekateri sabotirali obrambne napore v korist napadalcev. Ali je bila to mar Cerkev, ali kak viden del njenih vernikov? Prav

nasprotno. To so delali njeni, do tedaj le idejni nasprotniki, komunisti. In kdo je sklenil med sovražno okupacijo izvesti revolucijo za doseg totalne oblasti, pod videzom osvobodilnega boja? Tudi to so bili komunisti, čeprav je sodeloval z njimi tudi kak vidnejši vernik. Kdo je pričel v začetku okupacije, neizzvan, po besedah predsednika medškofijske komisije *Pravičnost in mir* iz leta 1997, »s poboji nad nazorsko in politično nasprotnimi sonarodnjaki«? Kdo je po naših vaseh in mestu 'likvidiral' nad tisoč civilnih prebivalcev, vernikov in duhovnikov, ki so zvesti Cerkvenemu nauku odklanjali brezbožno totalitarnost komunistične partije, čeprav niso proti njej dvignili niti roke, kaj šele orožja? Kdo je s svojim terorjem nad slovenskim prebivalstvom kasneje izval samoobrambo? Kdo je že med revolucijo moril jetnike v Jelendolu in drugod? Kdo je pomoril na tisoče ujetih in zvezanih Slovencev po koncu vojne in revolucije? Kdo je pobil na slovenskih tleh množice tujih beguncev, ki so iskali zavetja pred komunisti? Kdo je po vojni polnil zapore in taborišča s civilnim prebivalstvom? Kdo je desetletja preganjal Cerkev in njene vernike? Kdo je štiri desetletja obvladoval rojake v kleščah totalitarne države? Kdo je ljudem, tudi vernim, z lažmi pral možgane s pomočjo šolstva, kulture, medijev?

Na gornja vprašanja je en sam odgovor. Vse to je zagrešila komunistična partija v svojem boju za doseg in ohranjanje totalne oblasti. Celto, kar so med revolucijo storili slabega nasprotniki komunizma in kar je javno obžaloval v imenu Cerkve že takoj po vojni škof Rožman, se ne bi zgodilo, če partija ne bi postavljala temeljev svoji totalitaristični utopiji s krvavim nasiljem nad civilnim prebivalstvom. Mar naj se Cerkev opravičuje, ker so bili med sodelavci komunističnih revolucionarjev in njenega totalitarnega ustroja tudi nekateri verni katoličani? Res, največji zločin v naši zgodovini so storili komunisti tudi s pomočjo sicer maloštevilnih vernikov, ki so nasedli njihovim lažem in so v imenu neke revolucionarne morale zagovarjali njihovo krvavo nasilje pod nalepko zlagane OF. A celo za dejanja teh svojih vernikov ni odgovorna Cerkev, saj je šlo za ljudi, ki so njen nauk zavestno in javno prezrli. Nekateri hočejo, da se katoličani opravičujemo, ker naj bi med vojno sodelovali z okupatorjem. Vendar samoobramba, pa čeprav pod okupacijo, ni kolaboracija. Namigavanja na medvojno 'kvizlinštvo', so ostanek velike laži, ki so jo spletli sovražniki krščanstva in demokracije ter z njo posiljevali cele generacije Slovencev. Vendar je

razveseljivo, da tudi ta kleveta polagoma izgublja na moči in je prisotna navadno le še v besedišču nekdanjih nosilcev enoumja.

Težje je razumljivo, da kak slovenski vernik pa tudi duhovnik še vedno raje ne govori o mučencih in o trpljenju, ki ga je doživela slovenska Cerkev pod komunizmom, ker se zaradi klevet, katerim verjame, sramuje stališč in dejanj večine slovenskih katoličanov v času vojne in revolucije. Morda bi kak psiholog lahko pojasnil, zakaj so na Slovenskem deležni večje časti kristjani, ki so med revolucijo zagovarjali komunistične zločine, kakor tisti, ki so zaradi zvestobe veri in narodu izgubili življenje?

Dobro je poznan primer varšavskega nadškofa, ki je dan po svojem imenovanju odstopil zaradi suma, da je imel v času komunističnega režima stike z njihovo obveščevalno službo. Ni se spuščal v razpravljanje ali je bilo to res in v koliki meri je imel stike s komunisti. Odstopil je, ker je šlo za očitek neznačajnega dejanja, pa čeprav v času komunistične totalne oblasti. Sodelovanje s totalitarnim, veri sovražnim režimom vsekakor ni bilo skladno z zgledom, ki naj bi ga dajal predstavnik Cerkve.

Pri nas pa kolaboracijo s partijo in celo apologijo zločina nekateri še vedno opravičujejo z nalepko NOBja, ter hvalijo 'pragmatizem' tistih redkih laikov in duhovnikov, ki so v revoluciji sodelovali s komunisti. Pri tem pa obidejo dejstvo, da se je najvidnejši od nekdanjih krščanskih kolaborantov s partijo, pokesal svojih zablod in dejanj ter čez desetletja obsodil revolucijo in krutost komunistov, pa čeprav le v intimnosti svojih dnevnikov. Tako zadržanje zdaj, v svobodi in demokraciji ni pošteno in je zato res vredno obžalovanja.

* * *

Nekaj drugega pa je odpuščanje. Ker je bila katoliška Cerkev predmet dolgoletnega preganjanja, ker so morali njeni člani pretrpeti pod komunističnim terorjem nezaslišane krivice in ker je bila, po besedah predsednika škofovske komisije *Pravičnost in mir*, Cerkev »kot žrtev komunističnega totalitarnega režima /.../ javnosti prikazana kot velika zločinka«, je bolj kot oproščanje na mestu javno odpuščanje njim, ki so krivice prizadevali. V očenašu prosimo pa tudi obljublamo odpuščanje, kot je spomnil vernike že leta 1977 tedanji ljubljanski nadškof Pogačnik. Kristjani smo dolžni odpuščati in lahko rečemo, da smo kristjani v zdomstvu, že v času našega begunstva, po veliki večini zavestno in brezpogojno

PETER in PAVEL, prvaka apostolov

Peter umrl 67; Pavel rojen 10, umrl najbrž 67

29. junij

odpustil konkretnim ljudem konkretne krivice, katerih smo bili deležni.

Zato naj bi bilo javno in slovesno izkazovanje hvaležnosti slovenskim mučencem in vsem žrtvam komunizma, za njih zvestobo in zgled pogumnega krščanstva, povezano z besedami odpuščanja. Nove generacije naj vedo, da slovenski kristjani odpuščamo tem, ki so vernike in duhovnike skozi desetletja preganjali, jih zapirali in o njih lagali, ter enega velikih škofov vse do danes nesekesano klevetajo. Naj ne pozabijo, da je bil komunizem v svojem bistvu brezbožen, nasilen in veri sovražen, ter da je dolgoletna sistematična laž del velike krivice, ki jo je ta povzročil krščanskemu občestvu.

Odpuščanje je neizogibna dolžnost kristjanov, ne glede na ravnanje krivcev. Vendar naj celo besede odpuščanja ne ustvarijo videza, da taki, ki so krivice delali, ne bi potrebovali kesanja in da bi bila s tem poprava krivičnih dejanj nepotrebna. Spremlja pa naj tako naše odpuščanje, kakor kesanje, iskrena molitev za spreobrnjenje nekdanjih preganjalcev Cerkev in vseh, ki še nosijo v sebi mržnjo do svojih bližnjih.

KRATKE NOVICE

WASHINGTON

– V sedanjem ameriškem kongresu predstavljajo katoličani večino med »verskimi skupinami«. Katoličanom (155) sledijo baptisti (67), metodisti (61), prezbiterijanci (44), judje (43), anglikanci (37).

EL GRECO

Današnji slovesni praznik je posvečen apostoloma Petru in Pavlu. Petra imenujemo 'prvak apostolov', ker mu je Jezus določil vodstveno vlogo v svoji Cerkev, Pavlu pa pravimo 'apostol narodov', ker je bil po posebni božji izvolitvi največji misijonar vseh časov. Skupaj godujeta zato, ker sta skupaj dala življenje za Kristusa.

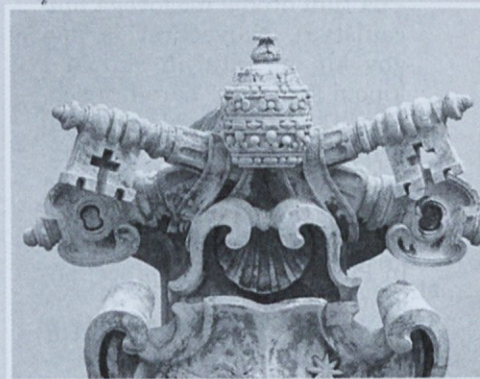
PETER je bil rojen v ribiški vasi Betsajda na severovzhodni obali Genezareškega jezera. Oče Jona mu je dal ime Simon. Iz Betsajde se je priženil v Kafarnaum na nasprotni strani jezera. Tam je opravljal ribiški poklic skupaj s svojim bratom Andrejem. Prav on ga je privedel k Jezusu, ki mu je dejal: »Ti si Simon, Jonov sin, imenoval se boš Kefa.« Ta aramejska beseda pomeni 'skala', po latinsko 'petra' odtod Peter. Peter je bil vihravega značaja in Jezus ga je posebej vzgajal. Po milosti nadnaravne vere je izpovedal: »Ti si Kristus, sin živega Boga«, na kar je slišal odgovor: »Ti si Peter (Skala) in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev... Dal ti bom ključne nebeškega kraljestva.« S temi

besedami ga je postavil za svojega namestnika na zemlji. Zaradi 'ključev', o katerih govori Jezus, apostola Petra upodabljajo s ključi v rokah in mu pravijo 'nebeški ključar'. Ob Jezusovem trpljenju se je slabo izkazal. Trojno zatajitev pa je popravil s trojno izpovedjo ljubezni po Gospodovem vstajenju.

Po Jezusovem vnebohodu Peter nastopa kot voditelj apostolov in mlade Cerkev. Nekaj časa je bil škof v mestu Antiohiji, okoli leta 42 pa je odšel v Rim. Od tam je vernikom v Mali Aziji poslal dve pismi. Oznanjevanje je zapečatil z mučeništvom leta 67: med Neronomvim preganjanjem je bil križan z glavom navzdol.

Na kraju njegovega mučenišva je dal cesar Konstantin leta 350 postaviti veliko baziliko. Sedanja, ki je znana po vsem svetu, je bila zgrajena v letih 1506-1526. Pod njenim glavnim oltarjem je grob Apostola, čigar nasledniki so papeži - rimski škofje. Za svojega zavetnika so si sv. Petra izbrali kamnarji, zidarji, ribiči, čolnarji, kovači in drugi obrtniki. Njegovo ime je nosilo nad 500 svetnikov. Ime Peter je med najbolj razširjenimi pri nas, ženska oblika Petra pa ni tako pogosta.

Apostol narodov PAVEL se je rodil okoli leta 10 po Kristusu v Tarzu, glavnem mestu rimske

GAŠPER FURMAN - VRNET

POBOŽNOST K PRESVETEMU SRCU JEZUSOVEMU

LOJZE KUKOVICA

provincie Kilikije na jugovzhodnem delu Male Azije. Po rodu je bil Jud, po očetu pa je podedoval rimsko državljanstvo. Po pravilu, da se mora vsak učenec judovske postave naučiti še kakšne praktične obrti, se je mladi Savel, kakor mu je bilo ime, naučil izdelovati šotore, tako da se je kasneje kot oznanjevalec evangelija preživljal z delom lastnih rok. Pri dvajsetih letih je prišel v tempeljsko šolo v Jeruzalem. Gorel je za Mojzesovo postavo in zato je preganjal Jezusove učence, ki je niso izpolnjevali. Pred Damaskom ga je Jezus poklical za svojega apostola. Iz preganjalca Savla se je spremenil v navdušenega oznanjevalca evangelija. O njegovem delovanju poroča evangelist Luka v svetopisemski knjigi Apostolska dela zgodovini prve Cerkve.

Pavel je obhodil velik del rimske države. Povsod je ustanavljal cerkvene občine in jih pozneje spodbujal s pismi. Ohranjenih je 14 Pavlovih pisem, ki so po vsebini in obsegu za štirimi evangeliji najpomembnejši del Svetega pisma Nove zaveze. Odlomke njegovih pisem redno beremo pri bogoslužju. Umrl je mučeniške smrti v Rimu za časa cesarja Nerona - najbrž leta 67 - hkrati z apostolom Petrom. Kot rimski državljan je bil obglavljen.

Apostola Pavla upodabljajo z brado (filozof), s knjigo (pisatelj) in z mečem (Božja beseda - pa tudi orodje njegovega mučeništva). Največkrat je njegov kip na oltarjih skupaj s kipom sv. Petra. Zaradi njegovega tkalskega poklica se mu priporočajo tkalci, vrvarji, izdelovalci preprog, pletarji in sedlarji (ker je ob spreobrnitvi padel s konja). Imeni Pavel in Pavla sta pri nas precej pogosti.

SILVESTER ČUK

Najprej se bo morda kdo čudil, da še govorimo in pišemo o tej pobožnosti, ko se danes veliko več govori o drugi pobožnosti, namreč k Usmiljenemu Jezusu. Je mar možno in primerno gojiti istočasno obe ti pobožnosti? Da, in celo prav je, da gojimo obe. Sta v marsičem različni, a istočasno v drugih pogledih po-

dobni. Obojni se nanašata namreč na učlovečenega Božjega Sina in našega Odrešenika Jezusa Kristusa. A ena mu hoče zadostovati za žalitve, s katerimi ljudje žalimo njegovo neizmerno ljubezen, medtem ko hoče druga v nas buditi zaupanje v njegovo neizmerno usmiljenje. Ne opustimo zatorej ene na škodo druge, gojimo marveč obojni. O

pobožnosti k Božjemu usmiljenju je zadnje čase kar dosti pisalo Duhovno življenje, manj pa o pobožnosti k njegovemu Presvetemu Srcu. Zato naj bodo te vrstice posvečene tokrat tej pobožnosti.

V svoji veliki okrožnici o tej pobožnosti *Haurietis Aquas* (1956) je svoj čas papež Pij XII. zapisal tele besede: »Najboljši način, kako gojiti krščanstvo, je pobožnost k Presvetemu Srcu Jezusovemu. Popolnoma gotovo je, da gre za najbolj odlično dejanje krščanstva... Ta pobožnost je šola božje ljubezni, na kateri mora temeljiti Božje kraljestvo. Ko se govori o tej pobožnosti, ne gre za eno od mnogih pobožnosti, ki se gojijo v Cerkvi, gre marveč za pobožnost, ki spada k bistvu krščanstva. To pomenimo zato, da ne bi kdo mislil, da ta pobožnost ni več primerna za moderne čase, v katerih živimo, da je torej le za tiste ljudi, ki jim je še tuja moderna doba.«

Pa pojdemo po vrsti in postanimo za nekaj trenutkov pri tem, kar so tudi nekateri drugi papeži povedali o tej pobožnosti. Prvo okrožnico o tej pobožnosti je napisal Leon XIII. leta 1899, drugo Pij XI. leta 1928, tretjo in najvažnejšo pa leta 1956, kot je bilo že povedano zgoraj. Pij XI. pravi na primer o tej pobožnosti: »Duhovnost Srca Jezusovega vsebuje sintezo krščanstva in je najboljše vodilo za življenje.« Leon XIII. je pa o njej dejal sledeče: »Ta duhovnost je najbolj varna in zato bo tudi vsem najbolj koristna.« O tem, kako je to pobožnost označil Pij XII., je bilo že zgoraj nekaj povedanega. Tudi Pavel VI. je pogosto govoril o njej in je med drugim o njej povedal tudi tole: »Pobožnost k Srcu Jezusovemu je odlična in pristna duhovnost, ki jo zahteva naš čas... Smatrali smo za svojo dolžnost, da spomnimo na njeno važnost in potrebnost, da se ne ohladi med verniki... Je najbolj učinkovito sredstvo za duhovno in moralno prenavo sveta, ki jo zahteva 2. Vatikanski koncil.«

Zaključek iz teh kratkih navedkov cerkvenega učiteljstva je jasen: Če je pobožnost do Presvetega Srca Jezusovega nekaj povzetek krščan-

stva, je jasno, da bo zmeraj potrebna in koristna. Če bi jo kdo hotel kaj spremeniti, jo bo morda lahko naredil bolj moderno, nikakor pa ne bolj primerno in koristno. Ni bila ta pobožnost dobra samo za prejšnje čase. Ne! Pavel VI. izrecno pravi: »Ne pomišljamo se reči, da je danes ta pobožnost bolj aktualna kot kdajkoli prej... Tisti, ki jo danes nimajo več tako v časti, naj vedo, da postopajo predrzno in skrajno škodljivo ter da s tem žalijo samega Boga. Ni mogoče te pobožnosti primerjati z drugimi oblikami duhovnosti, ki jih Cerkev goji, a jih ne predpisuje. Tudi se je ne sme smatrati za nekaj drugotnega, ki bi jo kdo lahko gojil ali ne gojil po svoji volji.« Zaključek torej: bila bi žalitev Boga, če bi tako priporočane pobožnosti, kot je ta, ne sprejeli v svoje duhovno življenje.

Drugo, o čemer moramo kratko govoriti v zvezi s to pobožnostjo, je razodetje, ki ga je Kristus naklonil sv. Marjeti Mariji Alacoque. Štiri glavna razodetja je ta svetnica imela med letoma 1673 in 1675. Kristus se ji je tedaj prikazoval s srcem, obdanim z ognjenimi plameni, z rano in obdan s trnjevo krono – simbol grehov, s katerimi ga ljudje žalimo. Svetnica je rekla o teh prikazanjih: »Kristus mi je razodel svojo vročo željo, da bi ga ljudje ljubili in da bi jih odvrčal od poti pogubljenja, po kateri jih Satan hoče pogubljati. Toda ga je nagnilo, da jim je razodel svoje Srce z vsemi zakladi ljubezni, usmiljenja, milosti, svetosti in odrešenja, ki jih nosi v sebi... in da je ta pobožnost zadnje sredstvo njegove ljubezni, s katerim hoče priti na pomoč ljudem v teh zadnjih časih... Glej to Srce, ki je tako ljubilo ljudi, da si ni nič prizaneslo, da bi jim razodelo svojo ljubezen, pa v zahvalo od večine ne prejema drugega kot nehvaležnost..., kar me bolj prizadeva kot vse, kar sem prenašal v svojem trpljenju. Smatral bi za malo vse, kar sem pretrpel zanje, ko bi odgovorili na mojo ljubezen... Ta brezbriznost me še bolj boli, če prihaja od meni posvečenih src.... Vsaj ti mi delaj to veselje, da mi nadomeščaš po svoji moči njihovo nehvaležnost.« To je glavno Kristusovo sporočilo svetu po

posredovanju sv. Marjete Alacoque.

Kot glavne točke te duhovnosti sveta Marjeta našteva naslednje: 1) Posvetitev Kristusovemu Srcu, ki mora biti predaja polna brezmejnega zaupanja v njegovo usmiljenje in dobroto. 2) Zadoščevanje presvetemu Srcu s tem, da ga častimo ter da sprejemamo lastno trpljenje v zadoščenje za grehe sveta ter da Jezusa tolažimo za nehvaležnost ljudi. Toda, kako je to možno, ko vendar Kristus ne more več trpeti? Zadoščenje, ki ga mu sedaj dajemo, je on v svoji večnosti videl od zmeraj in so mu naša zadostilna dejanja na zemlji prinašala veliko tolažbo. 3) Sprejemanje trpljenja za lastno posvečenje, s katerim se tako vedno bolj združujemo s Kristusom. 4) Ljubezen do bližnjega, kajti eden od posebnih sadov te pobožnosti je 'družiti razdvojena srca'. Vemo, da je Kristus po sv. Marjeti dal svojim častilcem tudi mnoge in lepe obljube. Najbolj znana in cenjena med njimi je dvanajsta obljuba, s katero Kristus obljublja vsem tistim, ki bodo prejeli zadostilno sveto obhajilo devet zaporednih prvih petkov, milost srečne smrti.

Pobožnost k Presvetemu Srcu Jezusovemu se je hitro začela širiti po krščanskem svetu. Sveti oče Leon XIII. je leta 1899 svet posvetil Srcu Jezusovemu, medtem ko je Pij XI. blaženo Marjeto prištel k svetnikom. Pavel VI. je pogosto govoril vernikom, naj radi gojijo to pobožnost, ker da je najboljše zdravilo za krizo sedanjega časa in tudi najbolj primerno sredstvo za uredničenje 2. Vatikanskega koncila. Toda če se je hitro in množično širila ta pobožnost v svetu, je pa bilo predvsem na začetku tudi veliko in močnega nasprotovanja proti njej. In to celo v Cerkvi sami. Prav to je bil tudi najboljši znak, kako zelo se je bal te pobožnosti sam hudobni duh, ker je pač slutil, kolikšno škodo bo napravila njegovim sovražnim načrtom. Tudi sama Marjeta Alacoque je bila pogost predmet težkih kritik, češ da je hotela uvesti novo pobožnost v Cerkev. Pod vplivom nasprotnikov te pobožnosti so bile na primer v

Nameni Apostolata molitve

ZA JUNIJ

SPLOŠNI: Da bi Gospod varoval mornarje in vse, ki se ukvarjajo s pomorstvom.

Španiji dolgo časa prepovedane vse knjige o njej. V nekaterih semeniščih se je celo učilo, da je praznik Srca Jezusovega, ki je bil kmalu uveden v Cerkev, kot nek madež na veri, ki naj bi ga povzročila lažna razodetja neke francoske redovnice. Toda nevihte so počasi minile in pobožnost k presvetemu Srcu Jezusovemu se je širila bolj in bolj. Ustanovljeno je bilo Apostolstvo molitve, ki je leta 1960 štelo že 40 milijonov članov in je bilo razširjeno po vseh katoliških deželah. In skoraj 200 redovnih kongregacij je bilo ustanovljenih samo za širjenje te pobožnosti.

V ČEM OBSTAJA BISTVO TE POBOŽNOSTI?

Obstaja v veri, da nas Jezus ljubi z neizmerno ljubeznijo, ki je simbolizirana v njegovem Srcu, prebodenem zaradi naših grehov in da smemo in moramo imeti popolno zaupanje v to njegovo ljubezen. Moramo pa se tudi truditi, da bomo na Jezusovo ljubezen odgovarjali s svojo ljubeznijo, ki se v tej pobožnosti izraža predvsem v naši posvetitvi njegovemu Srcu in potem v zadoščevanju za grehe, s katerimi ljudje – med prvimi seveda mi sami – žalimo njegovo Srce. Veliko je tudi drugih načinov, kako Jezusu pokazati našo hvaležno ljubezen za to, kar je storil in še dela za nas.

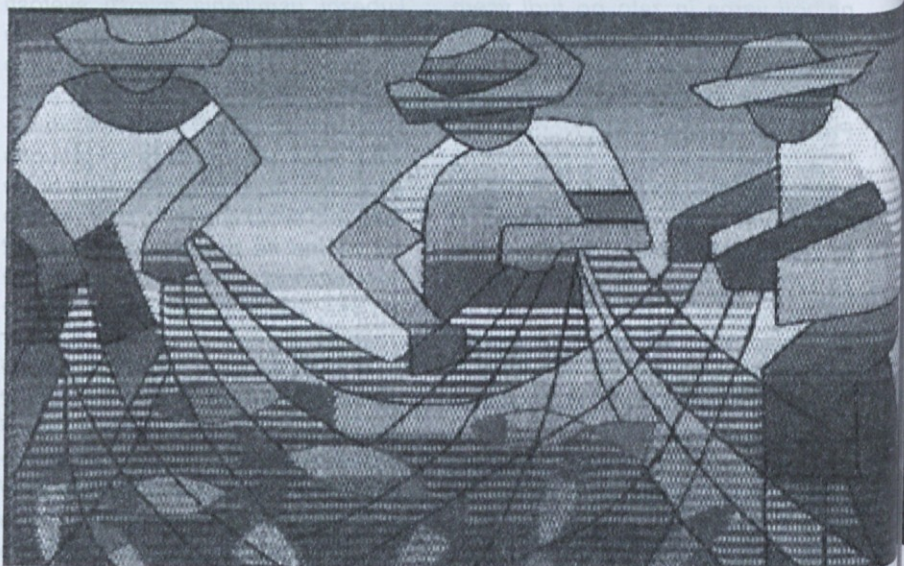
Nezaupanje v Jezuso ljubezen do nas je eden od grehov današnjega sveta in hkrati največja ovira za našo svetost. Seveda, ko ne bi bilo trpljenja in križev v našem življenju, bi bilo lahko verovati v božjo ljubezen do nas. Težko postane, ko križ vstopi v naše življenje. Me je Bog zapustil? Tako se morda sprašujemo sami in slišimo, kako se sprašujejo drugi. Toda kljub vsemu moramo še naprej ponavljati in verjeti besedam svetega Janeza: »Mi smo verovali v ljubezen, ki jo ima Bog do nas«. To nam bo povrnilo zaupanje v njegovo ljubezen, ki je večna, ki torej tudi v času trpljenja ne preneha.

Svet se danes sooča tudi s stisko ljudi, ki so jih prizadele negativne posledice globalizacije. Evangelij in Cerkev nas učita, da je predvsem človeško dostojanstvo tista osrednja vrednota, ki jo je treba spoštovati in da je gospodarstvo za človeka in ne človek za gospodarstvo. Revščina kot posledica nebrzdane globalizacije predstavlja eno najhujših oblik teptanja človekovega dostojanstva. Krščanske Cerkve in cerkvene skupnosti imajo posebno dolžnost, da pričujejo skupaj v duhu ekumenizma in v upanju, da bomo obvladali škodljive učinke globalizacije. K sodelovanju naj povabijo vse ljudi dobre volje in vernike vseh veroizpovedi.

Globalizacija tudi v pomorstvu zahteva nova pravila ravnanja, osnovana na etičnih načelih solidarnosti in nedotakljivosti človeškega dostojanstva. Pristani-

ške skupnosti naj v večji meri angažirajo žene, otroke in družine pomorščakov za sodelovanje v pomorski pastoralni, ki naj nudi duhovno in praktično pomoč. Lastnike ladij je treba opozarjati na njihovo odgovornost do pomorščakov v primerih poškodb ali smrti. Poleg tega morajo poskrbeti ne le za varnost pomorščakov, ampak tudi za njihovo fizično, duševno in duhovno zdravje. Nadalje je potrebno s določenimi mednarodnimi ukrepi zaščititi tradicionalne, drobne ribiče, ki jih industrijski ribolov socialno ogroža in jim jemlje človeško dostojanstvo.

Solidarnost se mora globalizirati in globalizacija mora dobiti človeški obraz. Kristjani smo odgovorni za to, da novi svetovni red upošteva evangeljske vrednote in socialni nauk Cerkve. Če odpremo svoje srce Božji ljubezni, nas bo ljubezen do bratov in sester vodila tako, da bomo svet oblikovali v skladu z Božjim načrtom. Gospod nam govori: »Ne bojte se, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Mt

28,20)

Iz zaključnega dokumenta XXI. svetovnega kongresa Apostolatus Maris 5. oktober 2002.

MISIJSKI: Da bi Cerkev v severni Afriki s svojo navzočnostjo in delovanjem izpričevala Božjo ljubezen do vsakega človeka in do vsakega ljudstva.

Severna Afrika je imela v prvih krščanskih stoletjih zelo veliko škofij in ta verna občestva so zelo hitro osvajala srca pripadnikov raznih poganskih plemen. Med znanimi severnoafriškimi svetniki sta tudi sv. Avgustin in njegova mati sv. Monika.

Potem pa so – od osmega stoletja naprej – muslimani začeli osvajati vsa ta afriška področja ob Sredozemskem morju, prodirali pa so tudi v notranjost Afrike. Nekoč cvetoče krščanske skupnosti so izginile z verskega zemljevida.

Ko v začetku tretjega tisočletja gledamo na prostrana področja Severne Afrike, se predvsem zavedamo, da je duhovni napredek možen le v potrpežljivem dialogu med muslimansko večino in krščansko manjšino. Krščanstvo lahko ponudi predvsem pričevanje o Bogu, ki je Oče in ljubi vse ljudi. Muslimani seveda trdno verujejo v enega Boga, vendar ga ne imenujejo Oče. Bog je predvsem Stvarnik in Gospodar. Že sam beseda »musliman« pomeni Božji služabnik. Kristjani dodajamo, da smo ne le služabniki, ampak po Jezusu Kristusu tudi posinovljeni otroci in dediči Božjega kraljestva.

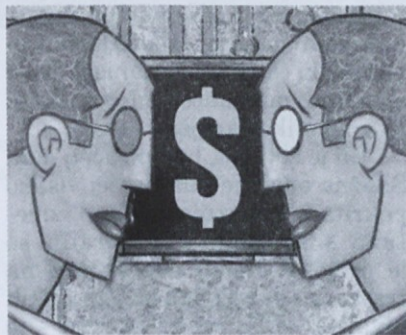
Takšen dialog je zelo težaven. Zahteva potrpežljiv pristop, v katerem se vsak odpoveduje predsodkom in je pripravljen razumeti svojega sogovornika. Krščanski pričevalci vere v Severni Afriki zaslužijo našo molitveno pomoč.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi duhovniki in redovniki z Božjo pomočjo živeli po zaobljubah, ki so jih izrekli.

V današnjem potrošniškem svetu so človeške potrebe po imetju, užitku in uveljav-

ljanju še posebej poudarjene. Sredstva družbenega obveščanja nam kar naprej slikajo načine, kako si človek na lahek način pridobi premoženje, kakšne vse užitke mu nudi svet in kako se lahko uveljavi v družbi. Življenje pa kaže, da ta pot ne vodi k sreči, ampak ravno nasprotno. Ljudje postajajo med seboj tekmeči ali celo sovražniki. Vsak se sprašuje, kaj ima od življenja. Marsikoga se poloti obup ter se zateče k mamilom, nasilju ali celo samomoru. Po eni strani nam mediji slikajo sanjski svet,

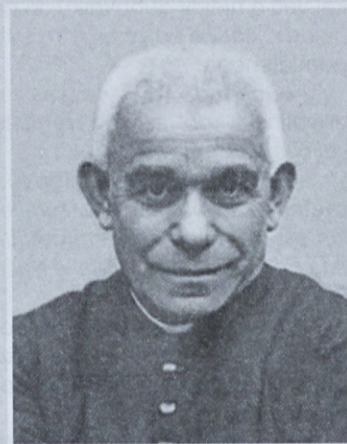
po drugi strani pa so polne strani črne kronike.

Jezus nam kaže pot iz te zagate. Namesto imetja – skromnost, namesto užitka – odpoved in namesto uveljavljanja – služenje. Kajti človekovo življenje je potovanje, končni cilj pa so nebesa, kjer se bo človek popolnoma uresničil. Jezus tega ni le učil, ampak je sam živel po teh načelih. Na to pot vabi vsakega kristjana, še posebej pa duhovnike, redovnice in redovnike. S svojimi zaobljubami pričujejo, da človeka lahko osreči le Božja ljubezen in da Bog daje življenje v obilju. Zaobljube uboštva, čistosti in pokorščine ne zaničajo zemeljskih vrednot kot so imetje, spolnost ali uveljavljanje, ampak jih relativirajo in človeku omogočijo, da se odpre Bogu in sočloveku.

Za vsakega kristjana še posebej za redovnice, redovnike in duhovnike pa veljajo Kristusove besede: »Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? Ni za drugo, kakor da se vrže proč in jo ljudje pohodijo« (Mt 5,13).

Jože Pucelj

ZNANILKA BOŽJE PREVIDNOSTI

Nekega dne leta 1837, okrog enajstih dopoldne, je prišel Cottolengo iz Hiše Božje previdnosti bled in potr.

Ko ga vratarica, sestra Gabriela, vidi priti hitrih korakov tako pobitega, ga vpraša, kaj se mu je zgodilo in če morda potrebuje kakšno pomoč. »Ne,« je odgovoril. »Potrebujem samo počitek in da me pustijo pri miru.«

Kmalu nato neznana gospa želi govoriti s Cottolengom. Prijazno pove, da ga njen obisk ne bo spravil v slabo, ampak v dobro voljo, ter prosi sestro, naj mu to sporoči.

Presenečena nad takšno predstavitevijo njene sogovornice je sestra pozorna in odkrije na njej tako izreden pogled, poln svetlobe, da jo od občudovanja in spoštovanja vso prevzame. Nato teče, da opozori Cottolenga in opiše impozantno postavo odlične gospe, ki ga išče.

Ko pride gospa do Cottolenga, ga začne tolažiti in opogumljati, ga nagovarjati, naj zaupa v Božjo previdnost, in mu izroči prstan z dragocenim kamnom: »S pomočjo tega bo lahko plačal del svojih dolgov, primanjkljaj se bo pa kril na drug način.« In odide.

Sestra Gabriela, ki je medtem skušala zvedeti, kdo bi mogla biti tista gospa, bi jo rada pred odhodom spet srečala, toda iz spoštovanja do nje si ni upala dvigniti oči, da bi jo še enkrat videla.

Pač pa gre, v želji, da zve še kaj več o njej, k duhovniku, ki ga najde sijočega od veselja in čisto pomlajenega.

- »Gospod,« mu reče, vsa zadovoljna, »kdo je bila torej tista veličastna dama?«

- »Tista gospa,« odgovori svetnik, »ne prihaja s te zemlje, kot ste vi morda že sami odkrili, ona prihaja iz nebes. Bila je Naša Gospa.«

Potem je povedal, kaj je doživel, da se je vrnil domov tako potr. Na cesti ga je eden od upnikov mučil in sramotil.

Življenje sv. Jožefa Benita Cottolenga - Mons. Constans

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Tomáš Špidlík DJ se je rodil leta 1919 v Boskovicah na Moravskem. Študiral je filozofijo in teologijo na različnih evropskih univerzah. Od leta 1954 poučuje patristično in vzhodno duhovno teologijo na Papeškem vzhodnem inštitutu, na Papeški univerzi Gregoriana in drugih univerzah. Od leta 1991 živi in dela v Centru Aletti v Rimu. V postnem času leta 1995 ga je sveti oče Janez Pavel II. zaprosil za spremstvo v duhovnih vajah.

ALI POZNAŠ DUHA?

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

PRIPOVED IZ ŽIVLJENJA NEKEGA SVETNIKA

Serafin Sarovski (1759-1833) je eden od najbolj popularnih likov med ruskimi svetniki. Njegovo življenje meniha, stilita in, končno, starca (duhovnega očeta) je polno zanimivih dogodkov in videnj. Eno od svojih prvih ozdravljenj naj bi udeležil, ko je ozdravil težak revmatizem nekega Nikolaja Motovilova, ki je pozneje napisal svoje spomine, med katerimi je tudi ta, ki - nekoliko skrajšan - sledi.

Bil je četrtek, bolj mračen dan. Snežna odeja je bila precej visoko pokrita z zamrznjeno slano, zmešano s snegom. Oče Serafin se je pričel z menoj pogovarjati na travničku poleg dveh puščavniških bivališč. »Bog mi je razodel - je dejal - da si v mladosti hotel vedeti, kaj je cilj našega krščanskega življenja, in da si o tem večkrat spraševal pomembne osebe, izkušene v duhovnih stvarih. Toda nihče ti ni o tem povedal nič določnega. Dejali so ti: 'Hodi v cerkev, moli Boga, upoštevaj Božje zapovedi, delaj dobro. To je cilj krščanskega življenja zate.' Niso ti govorili, kot je primerno. Zdaj ti bom jaz, ubogi Serafin, razložil, kakšen je resnični cilj krščanskega življenja.«

»Molitev, post, bdenje in vsa druga dela kristjana, najsi so sama v sebi še tako odlična, niso cilj krščanskega življenja, ampak so neizogibna sredstva za to, da ga dosežemo. Pravi cilj krščanskega življenja je v tem, da pridobimo Svetega Duha.« *Kako pridobimo?* - sem vprašal očeta Serafina. »Ne razumem dobro.«

»Ali razumeš, kaj pomeni za služiti denar? No dobro, popolnoma ista stvar je s pridobitvijo Božjega Duha. Blago so krepstna dela, storjena za Kristusa; pridobijo nam milost Svetega Duha, brez katere se nihče ne reši niti se rešiti ne more. Vendar nam ga da predvsem molitev. Velika je moč

molitve. Po njej smo pripuščeni k temu, da govorimo z našim Odrešenikom in Gospodom.«

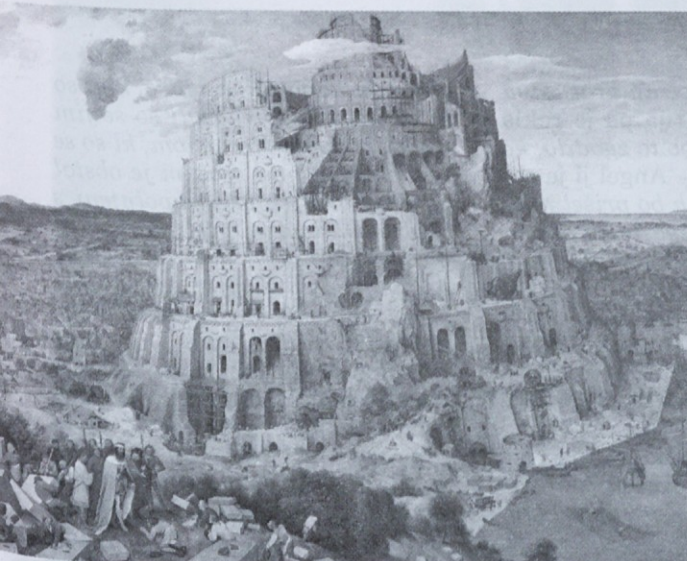
»Oče - sem mu dejal -, »vi kar govorite o pridobivanju milosti Svetega Duha in mi pravite, da je v tem cilj krščanskega življenja. Toda kako morem to videti? Dobra dela so vidna, toda kako je mogoče videti Svetega Duha? Kako bom vedel, ali je v meni ali ne?«

»Priatelj Božji, to je preprosto«, je odgovoril. In ko me je trdno držal za rame, je dodal: »Zdaj očka, sva oba v Božjem Duhu. Zakaj me ne pogledaš?« Odgovoril sem: »Ne morem vas gledati, oče, ker švigajo bliski iz vaših oči, vaše obličje je postalo bolj bleščeče od sonca.« In Serafin je dejal: »Ne boj se prijatelj Božji, v tem trenutku se bleščiš tako kot jaz. Zdaj si v polnosti Božjega Svetega Duha, sicer bi ne mogel videti tudi mene v tem stanju. Božja milost je blagovolila potolažiti tvoje skesano srce kot mati, po posredovanju same svete Device.«

»Glej me brez strahu, Bog je z nama! Kaj občutiš zdaj?« me je vprašal oče Serafin. »Čutim neskončno blagodejno občutje,« sem odgovoril. »Kako blagodejno? Kaj točno čutiš?« Odgovoril sem: »Čutim takšno umirjenost, takšen mir v duši, da ga ne morem izraziti z besedami.« »To je mir, o katerem je Gospod dejal svojim učencem: 'Svoj mir vam dajem. Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet' (Jn 14,27).«

»Kaj še čutiš?« je vprašal starrec. »Neobičajno sladkost,« sem odgovoril. »In kaj še?«

»Neizrekljivo veselje v vsem srcu.« »To veselje - je dejal oče - je veselje, o katerem govori Gospod v evangeliju in ki ga izkuša žena, ko spravi na svet človeka (Jn 16,12). 'Okoli ni videlo, uho ni slišalo stvari, ki jih je Bog pripravil za tiste, ki ga ljubijo' (1Kor 2,9).«

PIETER BRUEGHEL, BABILONSKI STOLP

»Kaj še občutiš, ljubljenec Božji?« Odgovoril sem: »Neobičajen občutek toplote.«

»Toda kako, toplote! Saj smo sedeli v gozdu! Zima je, sneg imamo pod nogami in tudi pod nami je palec snega in z neba pada snežni metež. Za kakšno toploto bi lahko šlo?« »To je toplota, kakršna je ta, ki jo izkušamo v zelo topli kopeli.« »In vonj je podoben vonju kopeli?« »Ne« - sem odvrnil - »na zemlji nisem nikoli občutil podobnega vonja.«

Tedaj se mi je oče pristrčno nasmejal in rekel: »Moj dragi očka, vse to poznam, kar praviš, in sprašujem te prav zato, da bi vedel, če resnično izkušaš tole. Božje kraljestvo se je spustilo med ljudi in v tem ni nič čudnega; tako mora biti, ker Božja milost prebiva v nas, v našem srcu. Mar ni Gospod rekel tega? Božje kraljestvo je v vas (Lk 17,21).«

»Mislim, da ne boš več spraševal, kako se ljudje nahajajo v milosti Svetega Duha. Se boš spominjal tega razkritja neskončne Božje milosti, ki nas je danes obiskala?« »Ne vem, oče. Ne vem, če mi bo Bog vselej dal dar, da se bom spominjal in močno občutil to Božjo milost, kot jo čutim zdaj,« sem odgovoril.

»Sam mislim, da ti bo Bog pomagal vselej ohraniti spomin, ker se sicer njegova milost ne bi takoj zganila na mojo ponižno molitev, toliko bolj, ker to ni bilo podeljeno samo tebi, ampak po tebi

vsemu svetu, da bi moglo služiti tudi v dobro drugih.«

1. EN SAM DUH Z GOSPODOM

BABILONSKI STOLP IN JAKOBOVA LESTEV

Biblična pripoved o babilonskem stolpu je dobro znana. Toda - to moramo priznati - zaradi preproste interpretacije je izgubila svoj globoki teološki pomen. Ne smemo je namreč brati kot razjasnitev filološkega izvora različnih jezikov. Pač pa je tukaj razložen razlog medsebojnega nerazumevanja med ljudmi (Hebrejci bi rekli: ne uspejo govoriti istega jezika).

Prvih deset poglavij Geneze obravnava to, kar moremo imenovati 'predzgodovina' celotnega človeštva. Z dvanajstim poglavjem se prične zgodovina izraelskega ljudstva, relativno kratko obdobje, ki se začne približno dva tisoč let pred Kristusom. Pripoved o babilonskem stolpu zaključuje predzgodovino in poudarja misel, ki je navdihovala in navdihuje vse od časov, ki se jih ni mogoče spominjati, in bo tudi v prihodnosti navdihovala napore človeškega rodu skozi stoletja: združiti vsa ljudstva v eno kraljestvo (v hebrejščini: da bi govorili en sam

jezik). Za to je potrebna ena sama ideologija, katere izraz je stolptempelj, **čigar vrh bi se dotikal neba**. Pripisujejo ji torej absolutno vrednost, ki se ji morajo vsi podrediti tudi v misli. Koliko teh naporov smo videli v zadnjem času! Toda rezultat ostaja vselej isti: tragična zmeda in razdeljenost, vojne enih proti drugim.

Z zgodovino izvoljenega ljudstva se pričinja uresničevati nasprotna zamisel. Abramovi sinovi, preprosto pleme beduinov, ne gojijo zamisli, da bi ustanovili zedinjeno kraljestvo vseh ljudi. Bog sam jih je izbral, da dospejo do tega cilja z njegovim postopnim sestopom na zemljo. V osemindvajsetem poglavju Prve Mojzesove knjige beremo pripoved, nasprotno babilonskemu stolpu. Jakob, ubogi beduin, beži pred svojim bratom in spi z glavo na kamnu, ki si ga položi pod glavo. V sanjah so se mu prikazale stopnice, ki so bile postavljene na zemljo, vrh pa jim je segal do neba. In po njih so Božji angeli hodili gor in dol. In glej, Gospod je stal zgoraj in rekel: »Jaz sem Gospod, Bog tvojega očeta Abrahama in Izakov Bog. Zemljo, na kateri ležiš, bom dal tebi in tvojim potomcem. Tvojih potomcev bo kakor prahu zemlje. Razširil se boš proti zahodu in vzhodu, proti severu in jugu, in v tebi in tvojem potomstvu bodo blagoslovljeni vsi rodovi zemlje (1 Mz 28,12-14).«

Kar so ljudje želeli doseči s svojimi napori, se bo uresničilo z močjo Boga, ki sestopa na zemljo. S teološkim izrazom: svetopisemsko razodetje je religija milosti, Božje- ga usmiljenja, ki prihaja iz nebes.

TRIJE BOŽJI SESTOPI

Vso svetopisemsko zgodovino zaznamuje ta vidik: Bog obiskuje svoje ljudstvo, podpira ga, svoje bivališče postavi med svojimi izvoljenimi. Iz te dolge zgodovine odrešenja izberimo tri najbolj temeljne dogodke.

Druga kroniška knjiga pripoveduje o posvetitvi Božjega tempelja, ki ga je Salomon postavil v Jeruzalemu. Ko je Salomon dokončal molitev, je šinil ogenj z neba in použil žgalno daritev in klavne daritve. Gospodovo veličastvo je napolnilo tempelj. Duhovniki niso mogli stopiti v Gospodovo hišo, ker je Gospodovo veličastvo napolnilo Gospodovo hišo (2 Kron 7,1-2). Nato se je Gospod ponoči prikazal Salomonu in mu rekel: »Slišal sem tvojo molitev in si izbral ta kraj za hišo daritve... Zdaj so moje oči odprte in moja ušesa pozorna na molitev na tem kraju. Zdaj sem namreč to hišo izvolil in posvetil, da bo tam na veke moje ime; moje oči in moje srce bodo tam vse dni (2 Kron 7,12-16).« Jeruzalemski tempelj je od tedaj postal izbran kraj Božje navzočnosti na zemlji, sveti kraj molitve.

Minejo stoletja. O tem, kar se zgodi ob polnosti časov, nam poroča evangelist Luka. V šestem mesecu je Bog poslal angela Gabrijela v galilejsko mesto Nazaret, k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija. Angel je stopil k njej in rekel: »Pozdravljena, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!« Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in kraljeval bo v Jakobovi hiši

vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.« Marija pa je rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, ko ne poznam moža?« Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin (Lk 1, 26-35).« Vez med predhodno pripovedjo in oznanjenjem Mariji je zlahka opaziti. Jezus je zdaj resnični tempelj, bivališče Boga med ljudmi.

O tretjem dogodku, ki ustreza prvemu, beremo v Apostolskih delih (2,1 in dalje): »Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju. Nenadoma je nastal z neba šum, kot bi se bližal silovit

vihar, in napolnil vsa hiša, kjer so se zadrževali. Prikazali so se jim jeziki, podobni plamenom, ki so se razdelili, in nad vsakim je obstal po eden. Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dal izgovarjati.« Babilonski stolp je bil privedel do medsebojnega nerazumevanja. Zdaj Duh daje razumeti vse. Isti Duh, ki se je spustil nad Marijo, zdaj postavi svoje bivališče v srcu verujočih, ki jim Pavel piše: »Mar ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas? Če pa kdo Božji tempelj uničuje, bo Bog uničil njega. Božji tempelj je namreč svet, in to ste vi (1 Kor 3,16-17).«

Vprašujete ODGOVARJAMO

LOJZE KUKOVICA

1 - Cerkev pogosto govori o verskih skrivnostih, ki jih kot kristjani moramo verovati, čeprav jih ne razumemo. Moje vprašanje je: zakaj je Bog razodel skrivnosti in zakaj jih moramo z vero sprejeti, če jih pa ne razumemo, vsaj ne popolnoma?

Najprej se ne smemo čuditi, če so v krščanstvu skrivnosti. Nasprotno, čuditi bi se morali, ko jih ne bi bilo. Religija ima namreč za svojega početnika in za svoj glavni predmet Boga, neskončno popolno bitje. In ker je vse neskončno za vsak končni um, kot je naš človeški um, nerazumljivo, previsoko, zato ni nič čudnega, da je v krščanski veri o Bogu precej temnih skrivnosti. Potem pa tudi, če je že v samem stvarjenem svetu toliko za človeka nedoumljivih skrivnosti, kako jih ne bo v Stvarniku sveta, v Bogu? Bog je kot brezmejen ocean, ki ga majhen

človeški um ne more obseči.

Drugo vprašanje pa je, če je pametno in če je tudi človekova dolžnost, da verujemo v verske skrivnosti. Odgovor je jasen: če nam je Bog nekatere svoje skrivnosti razodel, potem jih moramo ljudje verovati, ker nam jih je pač on razodel. Če je že otrok dolžan, da verjame svojemu očetu, ko mu govori o rečeh, ki jih on ne razume, potem je še veliko bolj modro in tudi obvezno, da ljudje verujemo v skrivnosti, ki nam jih razodene vsevedni in neskončno sveti Bog. In če je zgodovinsko dokazano, da nam je Bog razodel nekatere skrivnosti, potem jih moramo z vero sprejeti. Bog se namreč ne more motiti in nas ne more varati.

Zakaj pa nam je Bog razodel nekatere skrivnosti? To je storil pred vsem zato, da nas je poučil o smislu in namenu našega življenja. Njih razodetje nam odkriva božjo veličino in ljubezen, ki jo ima do nas ljudi.

Vse verske skrivnosti, ki jih verujemo, imajo namen, da nas poučijo o našem nadnaravnem namenu in o sredstvih, s katerimi ga moremo doseči. Vse od Boga razodete skrivnosti imajo samo en namen: odrešenje človeškega rodu po Jezusu Kristusu. **Skrivnost odrešenja je osrednja skrivnost krščanske vere.**

Ta skrivnost pa predpostavlja drugo, namreč učlovečenje Sina Božjega, ki je sprejel nase našo človeško naravo in je tako bil edini, ki je mogel zadostiti božji pravičnosti za grehe ljudi.

Toda, kako bi mi ljudje mogli razumeti skrivnost učlovečenja, če nam Bog predhodno ne bi povedal, da so v Bogu tri osebe. Skrivnost Svete Trojice nam je bila razodeta, da smo mogli vsaj malo razumeti druge skrivnosti. Krščanske skrivnosti so kot sonce: neprodorno samo v sebi, razsvetljuje in greje zemljo in ne slepi človeškega očesa, razen če bi kdo hotel preiskovati njegov blišč. Tako hotel preiskovati njegov blišč. Tako tudi verske skrivnosti nedoumljive za vsak ustvarjeni um, pa vendar razsvetljujejo um in vnemajo človeško srce v ljubezni do Boga.

Skrivnost odrešenja, na primer, ki nam odkriva odrešilno trpljenje in smrt Božjega Sina, je neskončno učinkovita skrivnost, da moremo po njej razumeti božjo pravičnost in njegovo usmiljenje, in istočasno tudi hudobijo greha in vrednost človeške duše. Za izbrisanje človeškega greha

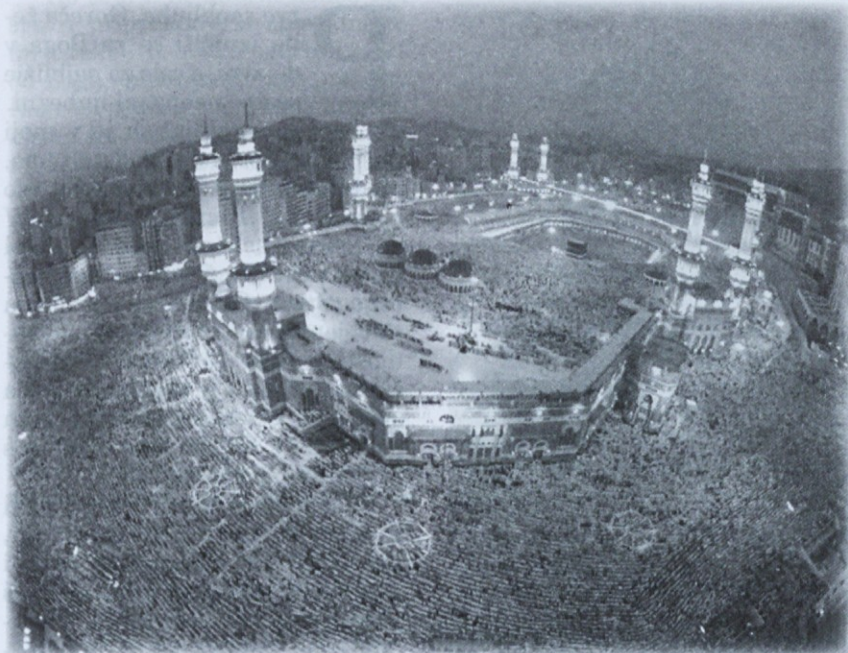
Bog sam prelije svojo kri in umrje sredi najhujših bolečin. Kako velika mora biti torej cena človeške duše, če se je za njeno odrešenje potrebovala kri samega Boga! A to vemo le po razodeti skrivnosti Kristusovega odrešenja.

2 - Ko prebiram verske revije, vidim, kako velika je razlika med ravnanjem kristjanov do muslimanov v Evropi in ravnanje muslimanov do kristjanov v njihovih lastnih deželah.

nov do kristjanov v njihovih lastnih deželah. V Evropi, kamor se priseljuje zadnje čase toliko muslimanov iz njihovih revnih dežel, so kristjani na splošno dobri do njih in jim pustijo vso svobodo, da živijo v skladu s svojim verskim prepričanjem, medtem ko oni v svojih deželah še zdavnaj niso tako velikodušni do krščanskih manjšin. Kaj je o tem misliti?

Imate prav, ko pravite, da so kristjani, predvsem katoličani, zelo dobrohotno nastrojeni do muslimanov, ki se množično priseljujejo v Evropo, kjer iščejo boljših življenjskih pogojev kot jih imajo v svojih deželah. Ne sme se pozabiti, koliko storijo predvsem evropske Cerkve za milijone muslimanov, ki pridejo v njihove dežele. Ne samo da pomagajo emigrantskim delavcem, ko branijo njihove delavske in sploh temeljne človečanske pravice; pomagajo jim tudi s stanovanji, s šolanjem njihovih otrok, in skrbijo tudi za to, da lahko v miru in svobodno vršijo svoje verske dolžnosti. V vsej Evropi se gradijo zato mogočne in lepe mošeje, koranske šole in islamska kulturna središča. Kjer svojih verskih in kulturnih središč še nimajo, krščanske Cerkve s simpatijo podpi-

Mesto Medina

rajo njihove podvige, da bi do takih prostorov čimprej prišli. Včasih gre njihova dobra volja tako daleč, da jim začasno dajejo na uporabo celo svoje lastne župnijske prostore. Nekateri duhovniki so v tem pogledu šli gotovo predaleč, ko so muslimanom odstopali celo svoje cerkve, da so v njih lahko vršili svoje bogoslužne dejavnosti.

Pri tem celo niso upoštevali dveh stvari. Prve: kraj, v katerem se muslimani zbirajo za molitev, s tem samim postane po njihovem 'svet' kraj, ki pripada Alahu in tako postane njegova last, ki bi jo lahko pozneje kdaj zahtevali zase. Druga: Po muslimanskem mišljenju odstopiti svoje bogočastne prostore, na primer, mošeje, članom kakšne druge vere, bi pomenilo, da še ne veruje resno in zares v lastno vero. Iz tega razloga bi muslimani v nobenem primeru ne odstopili svojih bogočastnih prostorov ali mošej kristjanom. Zato gledajo muslimani v tem, da kristjani odstopajo svoje kulturne prostore njim, ne dejanja lju-

bezni ali dobrote do njih, temveč pomanjkanje resnične vere s strani kristjanov. Naj mimogrede omenim v zvezi s tem še neko dejstvo: sam Vatikanski svet za Medverski dialog pošlje proti koncu muslimanskega svetega meseca Ramadana muslimanom dobrohotne čestitke, na katere pa, kolikor je znano, do sedaj še nikoli ni prejel nobenega odgovora z njih strani.

Na žalost še zdaleč ne moremo reči, da bi kristjani našli podobno spoštovanje do svoje verske svobode v muslimanskih deželah. Vsemu svetu je znano, kako muslimani ne spoštujejo verske svobode kristjanov v svojih deželah, kaj šele da bi jim kdaj odstopili svoje bogoslužne prostore, torej predvsem mošeje, za opravljanje krščanskega bogoslužja. Res je, da vsaj v nekaterih muslimanskih deželah kristjani uživajo zelo omejeno versko svobodo, kot na primer v Siriji in Iraku, medtem ko jim je v drugih prepovedano vsako najmanjše javno – včasih tudi celo

zasebno – izvrševanje njihove vere. V tem pogledu je najslabša Sauditska Arabija, ki pod grozljivo najtežjih kazni preproduje vsako najmanjše javljanje krščanstva. Zanje je vsa velika Arabija 'sveti kraj', ker se v njej nahajata mesti Meka in Medina, kjer je večino svojega življenja preživel njihov prerok in ustanovitelj Mohamed. Vsak prestop proti tem njihovim predpisom se najstrožje kaznuje, prestop iz islama v krščanstvo celo s smrtno kaznijo.

Se bo to kdaj spremenilo? Zelo težko, ker so pač muslimani prepričani, da je njihova vera edina, ki je Bogu všeč in da je zato njihovo poslanstvo, da vse ljudi pripeljejo v svojo vero. Nobene druge vere da Bog ne prizna za pravilno in so zato vsi ljudje, ki se načrtno upirajo islamu, obsojeni že vnaprej na pogubljenje. Zanje smo kristjani brezverci in pokvarjeni ljudje in zatorej čimprej sprejmemo njihovo vero, tem bolje za nas.

IZ DNEVNIKA svete sestre M. Favstine Kowalske

Prve zaobljube. Goreča želja izničiti se za Boga v dejavni, a celo za najbližje sestre neopazni ljubezni.

Tudi po zaobljubah je v moji duši skoraj pol leta vladala tema. Med molitvijo je Jezus prežal vso mojo dušo. Tema je izginila. V duši sem zaslišala besede: **Ti si moje veselje, ti si radost mojega Srca.** Od tedaj sem čutila v svojem srcu - torej v svoji notranjosti - presveto Trojico. Na občuten način me je preplavila božja svetloba. Od tedaj je moja duša povezana z Bogom kakor otrok s svojim ljubljnim očetom.

Nekoč mi je Jezus rekel: **Pojdi k materi prednici in prosi, naj ti dovoli sedem dni nositi raševnik. Enkrat ponoči boš vstala in prišla v kapelo.** Obljubila sem, vendar mi je bilo tež-

ko stopiti k prednici. Zvečer me je Jezus vprašal: **Doklej boš odlašala?** Sklenila sem, da bom materi prednici to povedala pri prvem srečanju. Naslednjega dne dopoldne sem opazila, da gre mati prednica v jedilnico. Ker pa so kuhinja, jedilnica in soba s. Alojzije skoraj skupaj, sem povabila mater prednico v sobo s. Alojzije in ji povedala, kaj želi Gospod Jezus. Nato mi je mati odvrnila: »Ne dovolim vam nositi raševnika. Ni govora. Če vam Gospod Jezus podeli orjaško moč, tedaj bom dovolila te spokorne vaje.« Opravičila sem se materi, ker ji jemljem čas, in zapustila sobo. Tedaj sem zagledala Gospoda Jezusa, ki je stal pri kuhinjskih vratih, in mu rekla: »Naročaj mi, naj prosim za spokorne vaje, a mati prednica mi tega ne dovoli.« Tedaj mi je Jezus rekel: **Med vajinim pogovorom sem bil navzoč in vem vse. Ne zahtevam tvojih spokornih vaj, ampak pokorščino. Z njo mi izkazuješ veliko čast, sebi pa pridobivaš zasluženje.**

Ko je ena od mater zvedela za

mojo notranjo povezanost z Gospodom Jezusom, mi je rekla, da se varam. Dejala je: »Gospod Jezus se tako druží samo s svetniki, a ne s takimi grešnimi dušami, kakor ste vi, sestra.« Od tedaj Jezusu nisem več tako verjela. Pri jutranjem pogovoru sem ga vprašala: »Jezus, si ti prevara?« Jezus mi je odgovoril: **Moja ljubezen nikogar ne vara.**

Nekoč sem premišljevala o presveti Trojici, o božjem bistvu. Zelela sem popolnoma raziskati in spoznati, kdo je Bog... V trenutku je bil moj duh kakor zamaknjen v onstranstvo. Zagledala sem nedostopno svetlobo in v njej kakor tri svetlobne vire, ki jih nisem mogla razumeti. Iz te svetlobe so prihajale besede kakor grom ter obkrožile nebo in zemljo. Ničesar nisem razumela in sem se zelo užalostila. Tedaj je iz morja nedostopne svetlobe izšel naš preljubi Odrašenik v neizmerni lepoti, s sijočimi ranami. Iz svetlobe pa je bilo slišati glas: **Kakšen je Bog v svojem bistvu, nihče ne spozna, ne angelski ne človeški razum.** Jezus mi je dejal: **Spoznavaj Boga v premišljevanju njegovih lastnosti.** Nato je z roko napravil znamenje križa in izginil.

Nekoč sem zagledala nepregledno množico ljudi v naši kapeli, pred njo in na ulici, ker niso mogli vstopiti. Kapela je bila slovesno okrašena. Pred oltarjem je bilo veliko duhovnikov, nato naše sestre in mnogo drugih skupnosti. Vsi so pričakovali osebo, ki bi morala zavzeti prostor na oltarju. Nenadoma sem zaslišala glas, naj zavzamem ta prostor jaz. Takoj sem zapustila bivališče oziroma hodnik, da bi prečkala dvorišče in sledila glasu, ki me je vabil v kapelo. Vsi so začeli metati vame, kar koli je kdo imel pri roki: blato, kamenje, pesek in metle; zato sem se prvi trenutek obotavljala, ali naj grem naprej. Toda glas me je vse močneje klical in kljub vsemu sem šla pogumno dalje. Ko sem prestopila prag kapele, so me začeli tepsti moji predstojniki in sestre ter gojenke, celo starši, s tistim, kar je kdo imel. Zato sem se, hočeš nočeš, hitro povzpela na predvideni prostor na oltarju, a takoj, ko sem zasedla predvideni

prostor, so isti ljudje - gojenke, sestre, predstojniki in starši - začeli dvigati roke in prositi milosti. Nisem jim zamerila, ker so vame prej metali vse mogoče stvari. Prav nenavadno. Čutila sem posebno ljubezen do teh ljudi, ki so me prisilili, da sem hitro zasedla predvideni prostor. V trenutku je moja dušo preplavila nepojmljiva sreča in zaslišala sem besede: **Delaj, kar hočeš. Podeljуй milosti, kakor hočeš, komur hočeš in kadar hočeš. Nenadoma je videnje izginilo.**

Nekoč sem zaslišala besede: **Pojdi k prednici in jo prosí, naj ti dovoli devet dni vsak dan eno uro častiti Najsvetejše. Med tem češčenjem si prizadevaj svojo molitev združiti z molitvijo moje matere. Združena z Marijo moli s srcem, prizadevaj si v tem času opravi tudi križev pot.** Dovoljenje sem dobila, čeprav ne za celo uro, temveč za toliko časa, kolikor mi bodo dopuščale moje obveznosti.

To devetdnevnico naj bi opravila za domovino. Sedmi dan devetdnevnice sem med nebom in zemljo zagledala božjo Mater v bleščečem oblačilu. Molila je z rokami, prekrižanimi na prsih, s pogledom uprtim v nebo, iz njenega srca pa so izhajali ognjeni plameni; nekateri so se dvigali v nebo, drugi so prekrivali zemljo.

Ko sem o nekaterih izmed teh stvari pripovedovala spovedniku, mi je rekel, da bi to moglo biti zares od Boga, lahko pa je tudi prevara. Ker sem pogosto menjavala kraje in nisem imela stalnega spovednika, mi je bilo zelo težko o tem pripovedovati. Goreče sem prosila Boga za veliko milost - da bi imela duhovnega voditelja. To milost sem prejela šele po večnih zaobljubah, ko sem prišla v Vilno. To je bil duhovnik Sopočko. Bog mi ga je dal notranje spoznati, preden sem prišla v Vilno.

Če bi imela duhovnega voditelja od začetka, ne bi zapravila toliko božjih milosti. Spovednik more človeku veliko pomagati, pa tudi veliko pokvariti. Kako zelo bi morali spovedniki v dušah svojih spovedancev paziti na delovanje božje ljubezni! Gre za veliko stvar. Po milostih duže se da spoznati njena tesna povezanost z Bogom.

VZGOJA ZA ODGO- VORNOST

ADRIJAN PAHOR

Psihoterapevt Bogdan Žorž, je spregovoril o pomenu odgovornosti in o tem, kako jo privzgojimo. Najprej je ugotavljal, da je beseda (odgovornost) večkrat prisotna v vsakdanji govorici, npr. v politiki, gospodarstvu, da je skratka zlorabljen beseda. Nato je razložil etimologijo izraza, in sicer, da izvira iz besede govor: ko smo odgovorni, dajemo komu odgovor za nekaj, drugače povedano, nekemu smo nekaj odgovorni dati. Danes izraz kot tak lebdi v nekakšni praznini zaradi relativizma, liberalizma in anarhične miselnosti današnje družbe. Nato je predavatelj ločil med nezmožnostjo dati nekemu odgovor oziroma biti odgovoren za kako dejanje (neprištevnost) in zmožnostjo, sposobnostjo za odgovornost, ki pa ni nujno še priučena, kajti odgovornosti se moramo (na)učiti. Za človeka, ki je odgovoren, je samo po sebi umevno, da je za to sposoben, mora biti voljan, pripravljen to

storiti, vzgojen za to in biti pripravljen sprejeti posledice svojega dejanja. O polni odgovornosti govorimo, ko so prisotni vsi štirje pojmi.

Bogdan Žorž je nato poudaril, da odgovornost večkrat zamenjujemo z dolžnostjo, poslušnostjo in ubogljivostjo, kar pa ni isto. Odgovornost je namreč vrednota, se pravi, je svobodna izbira, ne obstaja brez zavedanja okoliščin, terja (do osebe, kateri sem odgovoren) enakovreden odnos, samozavest, to je - pozitivna samopodoba, zaupanje v samega sebe. Ta samopodoba (skupek posameznih vrednot in lastne vrednosti) danes peša: če ima nekdo slabo samopodobo, ima tudi slab občutek za odgovornost. Poslušnost (ubogljivost) pa temelji na zapovedih in prepovedih, predpostavlja odvisnost - ubogati na zastavljeni ukaz, zavedanja je bolj malo, saj gre predvsem za izvrševanje, podrejenost ukazom, tu sta še občutek manjvrednosti in iz tega občutek ogroženosti.

Nato je predavatelj Žorž postavil tezo, da je otroka potrebno prepričati o nujnosti prevzema odgovornosti, da pa brez ustrezne vzgoje v tem smislu ne gre. Pri otroku se najprej oblikuje občutek za dolžnost, to je od zunaj postavljeno zahtevo, saj življenje brez dolžnosti ni mogoče. Dolžnost vsekakor lahko postane prvina odgovornosti, je del nje same. Dolžnost postane odgovornost, ko jo odraščajoči ponotranji, ko jo prevzame za svojo. Odgovornost pomeni zavestno prevzeti dolžnosti, imeti zanjo neki notranji odnos. Žorž je dal primer cestne vožnje in razložil, kaj pomeni voziti 50 na uro iz dolžnosti (strah pred policijo) ali pa iz odgovornosti (zavedanje, da je vožnja po mestu nevarna in da je omejena hitrost garancija za večjo varnost). Spoštovanje predpisa je sicer naša svobodna izbira, vendar je odgovornost višja stopnja odnosa, ko dolžnost ponotranjimo.

V drugem delu predavanja je Bogdan Žorž razložil, kako je z razvojem odgovornosti pri otroku. V prvem triletju se otrok privaja na red, pravila in postavljanje mej: to je že temelj za bodoče oblikovanje odgovornosti (brez poslušnosti in ubogljivosti ne more biti niti odgovornosti). Sledi obdobje

je sporazumevanja, ko otroci pridobijo sposobnost govora in z njim sposobnost sporazumevanja, kar jim omogoča sporočanje svojih idej po eni strani, po drugi pa tudi mi učimo otroka pravil, poslušanja, uboganja. Glede poslušanja je predavatelj menil, da otroci danes ne znajo poslušati kot včasih, govoriti pa znajo bolje, torej ravno obratno. Sporočanje, poslušanje in sprejemanje so predpogoj za razvoj odgovornosti. Okoli tretjega leta starosti se pojavi tudi otrokova radovednost. Če je pri spraševanju zavrnen, si izoblikuje držo, da ni prav, če sprašuje, zato ustavi, zavrne svoj raziskovalni čut, pa tudi svoj razvoj k odgovornosti. Vendar tudi pri tistih primerih, ko starši veliko odgovarjajo in razlagajo svojim otrokom, opazimo zastoj pri razvoju za odgovornost. To zaradi načina odgovarjanja, prehitro damo namreč otroku občutek, da že vse ve, z drugimi besedami povedano, otroku moramo dati toliko odgovora, kolikor ga je zmožen sprejeti. To je umetnost dajanja nedokončnih odgovorov: otroka trenutno zadovoljijo, potem pa začne znova spraševati. Včasih s(m)o razlagali otrokom rojstvo dojenčka z angelci, štorkljami, to so bili trenutni odgovori, do pravega spoznanja se je vsak dokopal, ko je bil že zrel. Danes se spočetje razlaga na atlasu anatomije, kar pa otrok sprejema na otroški način in z izkrivljeno predstavo o tem; od kod danes toliko neodgovornega odnosa do spolnosti? Po Žorževem mnenju je krivda v prezgodnjem informiranju o temi, ki je otrok še ni sposoben razumeti. V obdobju od devetega do desetega leta starosti se otrok tudi sreča z novimi dolžnostmi in izzivi, začne se sposobnost za abstraktno razmišljanje. V obdobju od desetega do petnajstega leta se oblikujejo vrednote: odgovornost, svoboda, enakost. Tudi odnos do šolskega dela naj ne bi temeljil na dolžnosti, temveč na odgovornosti: nekateri starši začnejo že zgodaj prenašati odgovornost na otroke s tem, da dolžnost prekvalificirajo v odgovornost. Po petnajstem letu starosti se žanjejo sadovi prejšnjega dela, popravljati napake kasneje pa je zelo težko. Iz tednika *Novi glas*

Molitev sv. očeta Benedikta XVI.

za V. splošno
konferenco
Južnoameriških
škofov

*Gospod Jezus Kristus,
Pot, Resnica in Življenje,
človeški obraz Boga
in božja podoba človeka,
vžgi v naših srcih
ljubezen do Očeta,
ki je v nebesih,
in veselje, da smo kristjani.*

*Pridi nam naproti
in vodi naše korake,
da ti bomo sledili in te ljubili
v občestvu tvoje Cerkve,
v obhajanju in doživljanju
oltarne daritve,
nesoč svoj križ,
v izpolnjevanju poslanstva.*

*Daj nam ogenj
tvojega Svetega Duha,
naj razsvetljuje našo pamet
in vzbudi med nami
željo po gledanju tebe,
ljubezen do bratov,
posebej do preizkušanih,
in gorečnost,
da te oznanjamo
na začetku tega stoletja.*

*Tvoji učenci in misijonarji,
hočemo odriniti na globoko,
da bodo naši narodi
imeli obilje življenja v tebi
ter skupaj gradili
bratstvo in mir.*

*Gospod Jezus,
pridi in pošlji nas!*

*Marija, Mati Cerkve,
prosi za nas.
Amen.*

Prevedel J.R.

Zgodovina svetišča Naše Gospe iz Aparecide

V tem brazilskem mestu je bil od 13. do 31. maja sedež V. splošne konference Južnoameriških škofov. Z namenom, da se je udeleži tudi papež Benedikt XVI., je od 9. do 14. maja obiskal Brazil.

Iz zgodovine vemo, da je šel guverner Sao Paula y Minas Gerais, don Pedro de Almeida y Portugal, grof iz Assumar-ja, leta 1717 skozi mesto Guaratinguetá v mesto Rica. To je bil razlog, da so tamkajšnji domačini, ki so hoteli pogostiti visokega gosta, prosili tri ribiče za dobavo rib. Ribiči so bili: Domingos Garcia, Filipe Pe-

droso in Joao Alves.

Ti možje so bili na reki Paraíba in metali mreže v vodo. Ko naenkrat dvignejo eno, najdejo 36 cm visoko polomljeno figuro Brezmadežne iz terakote. Najprej najdejo telo, ko pa še enkrat vržejo mrežo, se jim posreči najti še glavo. Ribolov – prej neznaten – je postal po tem pripetljaju tako obilen, da so se morali vrniti k bregu zaradi teže, ki so jo imeli njihovi mali čolni.

Eden od ribičev je odnesel kip domov in naredil majhen oltar, nekaj let kasneje so pa naredili oratorij. Ta kraj so obiskovali vsi tamkajšnji domačini.

5. maja 1743 so začeli graditi cerkev, posvečeni Devici Mariji pod imenom Naša Gospa iz Aparecide, ki so jo odprli 26. julija 1745.

Romarski kraj Naše Gospe Aparecida se nahaja precej kilometrov od mesta Guaratinguetá v državi Sao Paulo.

Kako je kip prišel v reko, se ne ve, poznan pa je njegov avtor: neki menih iz Sao Paula, z imenom Frei Agostino de Jesus, ki ga je izdelal leta 1650.

Devica Marija je temnopolta in oblečena v debel vezen plašč, njeni

roki, v višini prs, v pozi molitve. Slovesno jo je kronal leta 1904 don José de Camargo Barros, škof iz Sao Paula.

16. julija 1930 je Pij XI. proglasil Našo Gospo iz Aparecide za patrono Brazila. Dne 4. julija 1980 pa je papež Janez Pavel II. obiskal svetišče in mu podelil naslov bazilike.

Prevedel S.S.

KRATKE NOVICE

PARIZ – V eni izmed pariških bolnišnic je 22. januarja 2007 v 95. letu starosti umrl abbe Pierre, francoski kapucin, ki je bil po vojski izvoljen v francoski parlament, pa se je odpovedal politiki in se posvetil skrbi za brezdomce. Ustanovil je občestvo Emavs, kjer so se najrevnejši preživljali s prebiranjem in prodajo smeti. Danes je takih občestev 327 po vsem svetu. Rajni je dobil mnogo državnih in cerkvenih odlikovanj, ostal pa je preprost med reveži.

POLOŽAJ CERKVE V ARGENTINI

JURE VOMBERGAR

V ponedeljek, 23. aprila, se je pričelo redno letno zasedanje argentinske škofovske konference (AŠK), katere predsednik je buenosaireški nadškof in kardinal Jorge Bergoglio. Novinarji so že več dni prej nestrpno čakali, kaj bodo povedali škofje, posebno še omenjeni buenosaireški nadškof. Razmerje med sedanjo vlado, ki ne skriva svoje levičarske in proticerkvene tendence, in Cerkvijo je namreč zadnje čase zelo napeto.

Naslednji dan so vsi dnevnik komentirali nagovor predsednika AŠK in odgovor predsednika vlade. Kardinal Jorge Bergoglio je v svojem nagovoru komentiral berilo in evangelij tistega dne: *»Cerkve je vedno bila, je in bo preganjana zaradi zvestobe evangeliju. Prav ta zvestoba vznemirja svet, ga spravlja v bes, povzroča škripanje z zobmi, ubija in uničuje, kot se je zgodilo s sv. Štefanom, prvim krščanskim mučencem. Načini preganjanja kristjanov so vedno bili in so isti: dezinformacija (namerno dajanje napačnih podatkov), sramotenje in obrekovanje. Ko preganjalci ne najdejo primernih argumentov nasproti Kristusovim učencem, uporabijo različne oblike nasilja kot so podkupovanje in lažne priče, iste metode, kot so jih uporabili, ko so obsodili Kristusa. To preganjanje je včasih neposredno in frontalno, največkrat pa zavito v razne izrazne oblike kulture, prikrite s svetovljansko racionalnostjo, ki sama sebe predstavlja kot normalno in civilizatorno.«* Bergoglio je spomnil svoje sobrate, naj ne padejo v skušnjavo, da bi se hoteli otresti križa, omalovaževati razodeto resnico ali tržiti z njo, omiljevati odrešujočo moč Kristusovega križa z namenom, da bi preprečili preganjanje. Pripravljeni

morajo biti na posledice zvestobe evangeliju, med katerimi je tudi mučeništvo.

Predsednik vlade Nestor Kirchner je kardinalov nagovor vzel kot napad nase in svojo vlado. Temu primerno je odgovoril: *»Vedno smo pripravljeni nastaviti eno lice in drugo, pa tudi srce in hrbet v obrambo interesov države. Lahko je reči, težko pa nastaviti eno lice in še drugo. Kdaj celo tisti, ki pridigajo evangelij, tega ne storijo.«*

Večina južnoameriških držav je danes v rokah levece, ki se sedaj ne navdihuje več pri Leninu ali Stalinu, ampak pri italijanskem komunistu Gramsciju. Še najbolje je povzela mišljenje ljudi iz tega ideološkega kroga predsednica 'Mater z Majskega trga', ko je izjavila: *»Mi smo proti vsemu, kar hoče katoliška Cerkve.«* To je tisto, kar levico dejansko družijo, usmerja in spodbuja. Ne več proletarska revolucija, borba proti kapitalizmu in imperializmu; po padcu berlinskega zidu so se čez noč prekopili iz proletarske revolucije v spolno revolucijo: povsod zahtevajo nekaznivost splava, legaliziranje homoseksualnosti, sprejetje istospolnih družin in zanje možnost posvojitve otrok, sploh spolno razpuščenost v vseh možnih oblikah. Cerkve tega ne more sprejeti.

Drug motiv za konflikt s Cerkvijo je (sicer javno neizražena) želja izvršilne oblasti, da si podvrže pravosodno in zakonodajno oblast. Demokratska in republikanska ureditev družbe pa zahteva, da so vse tri veje

oblasti samostojne. V nekaterih argentinskih provincah guvernerji hočejo protustavno podaljševati svoje vladanje, itd.

Argentinska Cerkve si je zadal naloge, da brani naravni red in ustavno ureditev družbe, da preprečuje enoumje, samovoljnost in poljubnost, zato so argentinski škofje v neprestanem konfliktu z vlado.

KRATKE NOVICE

STRASBOURG – Evropsko sodišče za človekove pravice je Turčijo kaznovalo z 890.000 evrov odškodnine, ki jo mora plačati carigraskemu ekumenskemu patriarhu, ker si je prilastila njegovo posest. Turška vlada je napovedala, da bo spremenila zakonske predpise v zvezi s pravicami krščanskih ustanov do zasebne lastnine.

MOSKVA - Dnevnik *Izvestija* poroča, da se je 84% vprašanih prebivalcev Rusije opredelilo za verne, 16% pa za ateiste. Od padca komunizma in razpada Sovjetske zveze se je število pravoslavnih povečalo s 34% na 63%, muslimanov je 6%, katoličanov in budistov pa po 1%.

LIMA – Nemški znanstveniki so v Peruju skupaj s perujskimi kolegi odkrili tretji največji slap na svetu, ki je visok 771 metrov. Višja od njega sta še slap Salto del Angel v Venezueli z 972 metri in Tugela Falls v Južnoafriški republiki z 948 metri. Slap se nahaja v središču pokrajine Cahcapoyas, 700 kilometrov severovzhodno od perujske prestolnice Lima. Je pa dostop do njega precej težak, kar je eden od vzrokov, da ga prej niso odkrili.

Iz Ave Maria

STRAH IN UPANJE

ANTON DROBNIČ

Ob 60. obletnici pobojev in izgnanstva ob koncu druge svetovne vojne in deseti obletnici postavitve Kapele mučencev je bila 10. julija 2005 v Šentjoštu nad Horjulom spominška slovesnost z mašo in kulturnim programom. Slavnostni govornik je bil Anton Drobnič, predsednik Nove slovenske zaveze. Njegov govor objavljamo v celoti.

MARKO JERMAN: Vitraž v Kapeli mučencev v Šentjoštu nad Horjulom

Ob 60. obletnici konca druge svetovne vojne se preživeli nasprotniki komunistične revolucije, sorodniki in prijatelji pobitih vojakov Slovenske narodne vojske in vsi, ki smo preživeli pol stoletja

komunističnega nasilja, obenem s koncem nečloveškega nacizma spominjamo začetka boljševiske totalitarne države z množičnimi poboji in velikim begom za življenje. Spominjamo se umorjenih slovenskih fantov in deklet, mož in

žena, katerih izmučena trupla še vedno ležijo v breznihih, jamah in grapah, po travnikih in gozdovih. Spominjamo se tudi rojakov, ki so si z begom v tujino rešili golo življenje.

Začetek spirale

Spomini na dogodke ob koncu druge svetovne vojne so nujno povezani s spominom na dogodke ob začetku vojne, kajti to, kar se je dogajalo leta 1945 in kasneje, je posledica tistega, kar se je zgodilo leta 1941 in 1942, ali kot pravi zgodovinar dr. Boris Mlakar: »Prav ti dogodki spomladi in poleti 1942 so, vsaj kar zadeva vojni čas, nekakšen 'pravzrok' tragične spirale nasilja, ki se je medsebojno napajalo in ni več prenehalo vse do konca vojne, ko je že po njej doseglo svoj tragični višek« (Tretji dan, 5-6, 2005). Brez poznavanja vzrokov ne moremo razumeti posledic, brez vedenja o začetku ne moremo spoznati konca in ne najti prave poti v prihodnost.

Ob razmišljanju o slovenski državljanski vojni je zato treba imeti jasen uvid v začetek in poznati odgovor na vprašanje, kako se je začelo, kdo je prvi uporabil nasilje. Vedeti moramo, da so komunisti, ki so pripravili in vodili t.i. OF, prvi dve leti vojne bili Hitlerjevi zavezniki, da so vojno proti nacizmu imeli za imperialistično in komunistom prepovedali sodelovanje, da so pomagali zrušiti Jugoslavijo, kar so prej sami neuspešno poskušali, in da so že leta 1940 sklenili, da bodo v vojni sodelovali, samo če bo v njej priložnost za komunistično revolucijo, kar pomeni, da je bil boj proti okupatorju vnaprej določen kot sredstvo za revolucijo.

Takšna priložnost je nastala, ko je Nemčija 22. junija 1941

prelomila zavezništvo in napadla Sovjetsko zvezo, ta pa je komuniste poklicala na pomoč Rdeči armadi. V Sloveniji, ki je ječala pod nasiljem treh okupatorjev, so komunisti izkoristili odporniški duh in za kuliso boja proti okupatorju organizirali enote partizanskih in še posebej vosovskih likvidatorjev. Takoj so začeli pobijati Slovence, 16. septembra 1941 so še drugim pod smrtno kaznijo prepovedali boj proti okupatorju, sami sebe pa oklicali kar za slovenski narod. Spomladi 1942 so brez oboroženega odpora in brez nasprotovanja okupatorja, ki se je umaknil v večja mesta, s številnimi umori in mučenji najboljših Slovencev, z ropi in s preganjanjem tako ustrašovali prebivalce t. i. Ljubljanske pokrajine, ki so bili tudi žrtve okupatorjevih zločinskih represalij, da so jih prignali do obupa, preko roba preživetja.

21 umorjenih leta 1942

Brez varstva in obrambe, izpostavljeni neizmernemu terorju partizanov in okupatorjev, so slovenski kmetje začeli sami braniti svoje življenje, svoj dom in družino. Poleti in jeseni 1942 so se zbrali v samoobrambne vaške straže in s svojim odporom bistveno zmanjšali tako nasilje partizanov kot divjanje okupatorjev. Tak učinek vaških straž in kasnejšega Slovenskega domobranstva kažejo tudi imena na spominskih ploščah v Kapeli mučencev. V prvem letu 'osvobodilnega boja' so partizani umorili kar 21 ljudi male šentjoške župnije, v drugem letu še 5 in zadnji dve leti vojne nobenega če, čeprav je njihovo vodstvo vedno bolj odločno in nestrpno zahtevalo, naj 'neusmiljeno iztrebij' nasprotnike. Po zmagi revolucije pa so naglo nadomestili zamujeno. Na množičnih moriščih in posamezno so pokončali skoraj 110 Šentjoščanov, v beg za življenje pa pognali še skoraj 90 drugih, vse v poprečni starosti pod 30 let. Izid partizanskega boja, tudi če ne prištejemo ubitih partizanov in žrtev okupatorjevih represalij, je bil strašen.

Šentjošt ni samo ime tega kraja.

Kot pravi prof. Justin Stanovnik v predgovoru h knjigi Janka Mačka Šentjošt brani svoje izročilo (Ljubljana, 2005), je Šentjošt tudi pojem, je tudi beseda. Šentjošt je beseda, ki odgovarja na temeljno vprašanje naše preteklosti. V Šentjoštu so fantje in možje, ki iz smrtne stiske, v kateri so partizani morili očete in matere številnih otrok in tudi same otroke, okupatorji pa vse to dopolnjevali s svojim terorjem, niso imeli drugega izhoda, 17. julija 1942 postavili prvo vaško stražo. Zato je Šentjošt beseda, ki odgovarja na vprašanje: Kako se je začelo? Temu vprašanju je po besedah dr. Borisa Mlakarja za razjasnitev naše medvojne tragične zgodbe treba posvetiti največ pozornosti. Šentjošt pomeni nujno obrambo pred smrtnim nasiljem, pomeni obrambo izročila, kot je Janko Maček naslovil svojo knjigo, je začetek edinstvenega slovenskega odpora proti boljševiškem napadu na civilizacijo, kateremu so drugi narodi in države sledili šele tri leta kasneje, šele po koncu vojne, kot je zapisal in razložil prof. Justin Stanovnik (Tretji dan, 5-6, 2005, stran 110).

Podlegli so mitom

Slovenski protiboljševiški odpor, katerega glavni nosilci in žrtve so bili slovenski katoličani, je bil zaradi tedanjega razporeda svetovnih sil kljub svoji nacionalni in moralni čistosti ali prav zaradi nje obsojen na neuspeh. Kot poraženci smo bili zavezani resnici, smo bili prisiljeni živeti in misliti resnico. Naša resničnost so bila groba dejstva težkega življenja, preganjanja in krivic. Zato pa je naša prihodnost bilo upanje, trajno in stanovitno upanje na zmago resnice, ali kot pravi pesnik Zorko Simčič: »In vendar nekoč bo – svečke bodo zagorele po vsej s krvjo prepojeni Sloveniji, našim mrtvim v spomin.« In res, kot nadaljuje pesnik: »Danes novi rodovi prižigajo svečke našim mrtvim v povelicanje.« Danes smo bliže pravici, naše upanje še naprej ostaja neomajno, saj izhaja iz trdno doživete resnice in stremljenosti

po pravici: k pravici do groba in javnega spomina za naše mrtve, k enakopravnosti za žive ter k pravici do časti in dostojanstva za žive in mrtve.

V drugačnem prostoru živijo nekdanji komunisti in njihovi politični nasledniki. Kot moralno, pravno in politično neomejeni zmagovalci v revoluciji ter vsemočni nosilci totalitarne oblasti se niso menili za resnico in pravico. Podlegli so lastnim mitom o boju proti okupatorju in lastnim lažem o narodnem izdajstvu nasprotnikov njihovega nasilja. Postali so ujetniki svoje zlagane preteklosti, svoje ponarejene zgodovine, iz katere ne morejo zaradi strahu pred resnico. Tudi njihova prihodnost je strah, strah pred 'preštevanjem kosti', strah pred kaznijo za zločine, strah pred izgubo privilegijev, strah pred izgubo oblasti, strah pred odpravo njihove nadvlade nad 'civilno družbo', nad 'strokovno javnostjo'. nad javnimi mediji in nad celotno družbo.

Spraševanje po prihodnosti

Takšno stanje nekdanjih revolucionarjev dobro kaže zadnji uvodni članek pod naslovom *Spraševanje po prihodnosti*, ki ga je za borčevsko glasilo napisal nekdanji socialistični minister za kulturo Vladimir Kavčič (Svobodna misel, 24.6.2005). Pisec se v svojem zapisu o »znakih bolnega naroda« sprašuje, »kaj je narobe z nami samimi in kakšna prihodnost nas čaka, takšne, kot smo.« Sam si odgovarja:

»Samozavest, izvirajoča iz pogumne preteklosti, in žrtve, ki smo jih dali za svojo narodno samobitnost, nam ne zagotavljajo več jasnega pogleda v prihodnost. Vse več je glasov, ki poskušajo tej preteklosti okrniti ugled in sodelavce pri izvajanju nacističnega zločina izenačiti z borci za svobodo. In vse več je mladih, ki so do preteklosti ravnodušni, saj si celo od prihodnosti nimajo kaj obetati. Zaradi ljubega miru se jasni zavesti o preteklosti odpoveduje tudi šolski sistem in preštevilni

starši pred otroki skrivajo svoj kritični pogled na svet. Pismouki z akademskimi naslovi – kot da ne bi imeli drugega dela – preštevajo le še kosti tistih, ki jih je odnesel plaz vojne in revolucije...»

Ujetniki laži

Nekdanjim partizanom sta torej jasen pogled v prihodnost doslej zagotavljala samozavest junaških zmagovalcev in njihovo žrtvovanje za narod. Kaj se je spremenilo, da njihov jasni pogled v prihodnost sedaj ni več zagotovljen? Ali njihove junaške preteklosti in žrtev za narod sedaj ni več? Ali so njihovo samozavest, pogumno preteklost in žrtve za narod uničili že poskusi nekaterih, da bi okrnili njihov ugled, in ravnodušnost mladih do preteklosti? Ali pa je njihovo junaštvo v resnici bilo predvsem pobijanje neoboroženih rojakov, ropanje in dolgoletna totalitarna oblast, njihove žrtve pa so v resnici bile dane za interese komunistične partije in njen nasilni prevzem oblasti? Ali ni njihova samozavest izvirala iz dolgoletne neomejene oblasti, ki je sedaj nimajo več?

Iz Kavčičevega zapisa izhaja vsa zlaganost njihovega pogleda na preteklost, laž, ki se boji raz-

kritja. Njihova zgodovina je skrajno preprosta in skrajno lažniva: samo borci za svobodo in sodelavci nacistov. Nič nočejo vedeti o revolucionarnem nasilju, čeprav ga javno priznavajo tako njihov sedanji predsednik kot njihov nekdanji vrhovni vojak revolucije in vsak vsaj malo resen zgodovinar. Nič ne rečejo o odporu proti partizanskemu nasilju in vovsovskim zločinom. Zanje so tisoči Slovencev samo sodelavci nacistov, polovico slovenskega naroda so obsodili, da se je kar tako, čez noč iz čiste zlobe spremenila v pomočnike svojih stoletnih sovražnikov. Ostali so ujetniki najbolj podle laži.

Temeljna beseda resnice

Njihova sedanost in prihodnost je brez upanja, polna strahu in bojazni. Bojijo se drugačnega pogleda na preteklost, ravnodušnosti mladih do partizanske mitologije, drugačne razlage zgodovine v šolah, raziskovalcev zločinov, ki jih kulturnik Kavčič zmerja s pismouki, ki samo še preštevajo kosti. Iz njegovega članka se vidi, kakšen strah vlada pred razkritjem resnice o množičnih pobojih, ki jih zato pripiše kar neki naravni nesreči, »plazu vojne in revolucije«, ki je

Ob blagoslovitvi Kapele mučencev. Foto S.S.

vse odnesel.

Tako ne bo šlo naprej! Laž vedno rodi strah pred resnico, strah pa rodi nove laži. Trajno živeti v laži in strahu narod ne more. Vztrajanje pri lažni preteklosti bo prineslo, kot se Kavčič sam boji, »...razpoloženje za nove izbruhe sovraštva in nasilja, za nove družbene prevrate«. Spraševanje po prihodnosti in strah pred njo – če bomo ostali »takšni, kot smo«, - ne bosta pomagala. Preteklost in sedanost moramo spraviti z resnico, samo resnica nas bo osvobodila strahu in dala upanje za prihodnost. Šentjošt je temeljna beseda slovenske resnice.

Iz revije *Demokracija*

ŠENTJOŠT NAD HORJULOM - Foto STANE SNOJ

KRATKE NOVICE

CANBERRA – Avstralski minister za zdravje Tony Abbott je napovedal, da bo katoliška Cerkev ustanovila telefonsko svetovalnico za nosečnice. Vodila jo bo cerkvena dobrodelna ustanova Centenare, stroške pa bo prevzela država. Tako upajo zmanjšati število splavov. Avstralski minister je praktičen katoličan.

FRANČIŠKA REJA, roj. Roš

Kot je sama pripovedovala hčerki, sinu in vnukom

Bila je prvorojenka, rojena 25. januarja 1910 v Ljubljani očetu Edvardu Rošu in mami Frančiški, po kateri je nosila ime. Imela je brata Edvarda ter sestri Angelo in Mimico, ki je umrla stara dva meseca.

Njen oče je znal delati vse. Opravljal je soboslikarska pa tudi dimnikarska dela, dokler se ni leta 1914 začela prva svetovna vojna.

Naslednje leto je šla mala Frančiška v vrtec. Isto leto je zbolela in morala v bolnišnico na operacijo. Ko je izpolnila šest let, je šla v šolo. Pod staro Avstrijo so bile v Ljubljani šole slovenske in nemške. Ker so bile slovenske prenapolnjene, jo je mama vpisala v nemški kolegij. Ko je bila v tretjem razredu, se je končala prva svetovna vojna (1918). Konec je bilo Avstro-Ogrske in začetek Jugoslavije, zato so nemške šole postale slovenske, pač pa so v njih še naprej učili nemščino. V osnovni šoli je prejela prvo sveto obhajilo. Ko je končala peti razred, je šla v gimnazijo k uršulinkam, kjer je študirala štiri leta.

Potem je začela misliti na poklic. Vedno je hotela biti učiteljica. Mama jo je nagovarjala: »Ne hodi študirat za učiteljico, poslali te bodo daleč ven iz Ljubljane, daleč od doma! Pojdi raje v trgovsko šolo, da boš ostala v Ljubljani.« Ona pa se ni dala pregovoriti, postati je hotela samo učiteljica. Zato so jo poslali v normalko. Tam ji ni bila všeč ne zgodovina ne zemljepis, še manj matematika. Rada pa je imela slovenščino, petje in risanje. Po štirih letih je končala normalko. Zaposila je za zaposlitev in kar hitro je dobila odgovor. Poslali jo bodo v Prekmurje.

Učiteljica

Res je šla za učiteljico v Prekmurje, v šolo z eno šolsko sobo, v kateri so se dopoldne učili šolarji od

tretjega do osmega razreda skupaj, popoldne pa prvi in drugi razred skupaj. Šola je imela dva učitelja: gospodična Frančiška, čeprav brez vsake izkušnje, je učila dopoldne višje razrede, kjer so bili skupaj dečki in deklice, mlajše pa je učil direktor šole popoldne.

Poroka, prestavitev, rojstvo otrok

Na prvem službenem mestu je spoznala svojega bodočega moža, Rafaela Reja, ki je bil sorodnik direktorjeve žene. Rafael je bil mizar, doma iz Brd pri Gorici, ki jih je zasedla Italija, zato je imel italijansko državljanstvo. V tistih časih je bilo učiteljici še prepovedano poročiti se z mizarjem. Po predpisih bi se smela poročiti samo z moškim z njej odgovarjajočo izobrazbo. Zato je pisala jugoslovanski kraljici v Beograd in ji predložila svoj problem. Kraljica ji je odgovorila, naj se predpisom navkljub mirno poroči z mizarjem. In res sta se 25. novembra 1936 poročila.

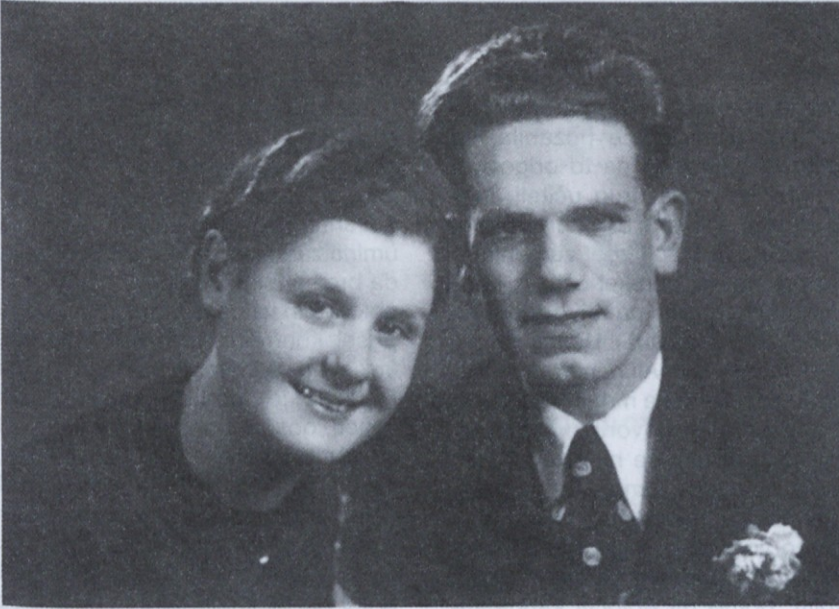
Nato so jo prestavili v drug kraj malo bližje Ljubljani, imenovan Velika dolina. Tam sta se rodila oba otroka: Cvetka, dve leti kasneje pa sin Andrej. Tisto leto se je začela druga svetovna vojna. V dobrem tednu po nemškem napadu na Jugoslavijo so slovenske kraje zasedli Nemci, Italijani in Madžari.

Nemška okupacija in beg v italijansko zasedbeno cono

Ko so Nemci prišli v Veliko dolino, so jih ljudje sprejeli z navdušenjem. Nehali so pa pozdravljati učitelje in župnika, ker so jih spominjali na Jugoslavijo. Nemci so šolo takoj zaprli, ljudi pa so nekaj časa pustili pri miru. Lepega dne pa se je pojavil plakat, kot strela z neba, na katerem je pisalo: »Ljudje tistega kraja bodo preseljeni v Šlezijo! Vsak naj vzame s seboj eno vrečo ali kovček, ki ga bo lahko sam nosil.« Šele takrat je nastal preplah med ljudmi, da so nekateri skoraj ponoreli. Med Nemci je bil mlad fant Johann, ki se jih je usmilil in rekel: »To noč bom jaz stražil na meji (s Hrvaško), kdor hoče ven, ga bom pustil skozi.« Frančiška je šla k župniku, ki je bil že v letih, in ga obvestila: »Gospod, to noč bomo bežali, zakaj ne greste z nami? Na Hrvaškem vas bodo sprejeli v katerokoli faro, ne mislite, da boste ostali brez dela.« Župnik

Na sredi gospa Reja, na desni njen mož

POROKA

pa je odgovoril. »Kamor gre moja čreda, tja grem tudi jaz!« In res je šel 's čredo' v Šlezijo in tam umrl.

Rejevi so tisto noč pobegnili na Hrvaško in od tam do Gorjancev, kjer je tekla meja med kraji, ki so si jih lastili Italijani in Nemci. Ko so prekoračili Gorjance, so prišli v italijansko cono. Od tam so se odpeljali z vlakom do Ljubljane in se nepričakovani pojavili na domu mame gospe Frančiške. Ko jih je mama zagledala, bi se skoraj onesvestila. Nekaj časa je družina ostala pri njej. V Ljubljani je Frančiška zaprosila za novo zaposlitev.

Učiteljica v Sovri

Poslali so jo v Sovro, v kraj med Logatcem in Žirni. Med Sovro, ki so jo zasedli Italijani, in Žirni, ki so jo zasedli Nemci, je tekla meja. Mlada Rejeva družina je bila vedno revna, takrat pa sploh ni imela ničesar. Neki starček jih je sprejel pod streho in jim odstopil eno posteljo. Dobili so tudi živilske karte, kot drugi ljudje tega kraja. V tistem času je zbolel Andrej, ki je imel dve leti. Prepeljali so ga v otroško bolnico v Ljubljani, kjer so ugotovili, da je otrok zelo bolan, niso pa mogli odkriti, kaj mu je. Cvetka je bila medtem sama doma, dokler se zvečer ni vrnil domov oče Rafael. Frančiška pa je ostala nekaj časa pri mami v Ljubljani, ker je tudi ona zbolela za tifusom in je morala hoditi v bolnico na zdravljenje. Po dveh mesecih se je vrnila v Sovro. Ker ni

hodila v službo, ni prejela nobene plače. Po vrhu so jim pa še Italijani vzeli živilske karte, češ da dajejo hrano partizanom! Zato so bili v veliki stiski. Za otroka so sosedje dajali mleko, koruzo, starša pa skoraj nista imela kaj jesti. Mož Rafael se je odločil, da gre okrog ljudi in poskusi, če dobi kaj od njih. Res je dobil nekaj hrane.

Tisti kraji so gozdnati in hiše so daleč druga od druge. Ko je šel drugič, so ga prijeli italijanski vojaki in ga kot partizana odvedli na nemško komando. O tem je prišla obvestit Frančiško neka sosedka. Ta je vzela s seboj oba otroka in šla na fašistično komando prosit, da ji vrnejo moža. Odgovorili so ji, da mož ni daleč, naj se ne boji zanj, da bo naslednji dan že doma. Vsem trem so dali jesti in naročili, naj jih obvestijo, če bodo videli gverilce. Mož se je res vrnil, oni pa niso videli nobenega gverilca.

Učiteljica na Zaplani

Nekega dne so Frančiško predstavili na Zaplano, mož pa je postal vaški stražar. Komunisti so tujo okupacijo izkoristili za to, da bi s pomočjo OF in partizanov po koncu vojne prišli na oblast. Partizani so bili vojska v službi Komunistične partije. Oni niso morili Italijanov ne Nemcev, ampak naše ljudi, zlasti vodilne, izobražence, duhovnike, če se jim niso hoteli pridružiti. Nihče od teh ni bil več varen ne podnevi ne ponoči.

Prav zato so nastale vaške straže, da branijo naše ljudi, družine in domove pred partizani. Medtem ko so se partizani skrivali po gozdovih pred okupatorji, so ti vaške stražarje po sili razmer tolerirali, čeprav jim niso zaupali.

Potem je bila še tretja organizacija, četniki. Tudi ti so bili v ilegali in so se prav tako morali skrivati pred okupatorji. Tudi oni so bili protikomunisti, toda ne za obrambo vasi pred partizani, ampak za Jugoslavijo. Mož Rafael je bil najprej vaški stražar, ko so pa ženo prestavili v Zaplano, je postal četnik. Vas Zaplana je posejana po vrhu hriba, v dolini so pa imeli takrat vaški stražarji svojo postojanko. Ko so Rejevi prišli v Zaplano, so dobili stanovanje v šoli. V njej je Frančiška ves dan čistila in urejevala stanovanje. Ponoči so pa prišli partizani, ki jih je pripeljal bivši direktor te šole in ji rekli, da so prišli zažgat šolo. Frančiško in oba otroka, ki so že spali, so napodili ven in šolo zažgali. Ko jih je mož Rafael našel, je vse tri odpeljal na postojanko vaške straže, da so jih nastanili v neko hišo. Frančiška je spet zaprosila za premestitev, v Zaplani ni hotela več ostati. Tako so jo premestili v Rovte, kjer so imeli vaški stražarji tudi postojanko.

Četniki, med katerimi je bil mož

Gospa Reja z Andrejem in Cvetko še v domovini

Rafael in so se smatrali za jugoslovansko vojsko v okupirani domovini, so v Grčaricah doživeli tragičen konec. Partizani so jih z italijansko pomočjo in z zvijačo prisilili do predaje. Med bojevanjem so partizani četnikom zagotavljali življenje in spremstvo do Angležev, če se predajo. Ker četniki niso dobili obljubljenе pomoči, so se morali predati. Partizani so prelomili obljubo in pomorili vse četnike, ki so bili takrat v Grčaricah, med njimi tudi njenega moža.

Po kapitulaciji Italije, 8. septembra 1943, so Slovenijo zasedli Nemci. Po tistem so se vaški stražarji preorganizirali v domobrance. Tako domobranci kot tudi četniki so kmalu zaslutili, da bo po koncu vojne Jugoslavija padla pod sovjetski vpliv, da jo bodo zasedli partizani, ki so jih vodili v Moskvi izšolani revolucionarji. Stalin, eden 'treh velikih', ki so takrat odločali o usodi Evrope in sveta, je od Angležev in Amerikancev znal doseči, da so po koncu druge svetovne vojne vso Jugoslavijo prepustili Titovim partizanom. Zato so bili domobranci in četniki prisiljeni, da so se skupaj s tisoči civilnih beguncev, pred partizani umaknili na Koroško k Angležem po zaščito.

Po 'osvoboditvi' - komunistični režim

Po koncu druge svetovne vojne je Jugoslavija padla za 'železno zaveso'. Ker je bila Frančiška verna učiteljica, bi se morala pod novim režimom, kot vse učiteljice, tudi ona 'spreobrniti'. Z njo je bila na šoli še druga učiteljica Francka, ki je bila prav tako verna, kot ona. Obe sta se bali, da bosta pod novim režimom izgubili službo. Vedeli sta, da ni mogoče služiti Kristusu in Antikristusu hkrati. Saj je brezboštvo postalo nova državna vera.

Kmalu po 'osvoboditvi' sta dobili poziv, da gresta v šolo na prvo mesečno konferenco. Ko sta prišli v šolo, ju je šokiralo to, da so vsi učitelji naenkrat postali 'tovariši', da so se vsi tikali. Že v uvodnih besedah je konferencist izjavil: »Zdaj smo vsi svobodni, vsakdo lahko govori, kar hoče!« Dvignila se je neka učiteljica in vprašala: »Tovariš direktor, ali

bomo pred začetkom in po koncu pouka še molili?« Gospa Frančiška je po toliko letih že pozabila, kaj je tovariš direktor na to odgovoril. Dvignil se je pa drug učitelj, ki je predlagal: »Tovariš direktor, zakaj ne bi pozdrava v šoli zdaj zamenjali?« Po novem naj bi rekel učitelj: »Smrt fašizmu!« otroci pa bi odgovorili: »Svobodo narodu!« Učitelj je potem nadaljeval: »Ali ni narod že svoboden, fašizem pa mrtev?« In tovariš direktor je odgovoril: »Motiš se, tovariš, fašizem še ni mrtev. Glavni fašist še sedi v Rimu.« Še naprej je govoril in povedal tudi tole: »Imeli bomo volitve, ki bodo svobodne in tajne. Ker ljudstvo še ne ve, koga voliti, bomo mi določili kandidate. Tako bodo volitve res svobodne.« Dali so vsakemu učitelju posebej formularje z namenom, da se bodo šole kontrolirale med seboj 'na poti v socializem'. Obe učiteljici sta vedeli, da morata ven iz take države. V tej veliki stiski sta bili pa deležni očitne božje pomoči.

V šoli je nekega dne zbolel učenec, menda za zelo nalezljivo boleznijo. Zaradi dezinfekcije so morali šolo zapreti. Obe učiteljici sta se dobro zavedali: ali izkoristiva to priložnost in greva zdaj, ali pa nikoli! Bili sta tako revni, da nista imeli problema, kaj vzeti s seboj. Vse imetje sta lahko zbasali v en nahrbtnik. Frančiška je vzela samo kakšno obleko in nekaj knjig, nič drugega. Vzela je oba otroka in so odšli peš, skupaj s kolegico Francko. Nobeden v vasi jih ni opazil. Edino Francka je imela dovoljenje do Gorice. Za to mesto se takrat še ni vedelo, če bo pripadalo Jugoslaviji ali Italiji. Takrat so jo imeli zasedeno Angleži in Amerikanci. Nihče ni imel vstopa v Gorico brez dovoljenja. In nihče od Rejevih treh ga ni imel.

Beg iz domovine

Frančiška je šla na občino prosit formular, ni pa povedala, zakaj ga potrebuje. Kar sama ga je izpolnila, manjkal ji je samo žig. Kje ga dobiti?, je bilo vprašanje. Franckino dovoljenje je imelo rdeč žig. Frančiška ga je prekopirala z rdečim svinčnikom, ni pa pomislila,

da bo dobila na ta način žig obrnjen narobe. Kaj naj stori zdaj? V hudi stiski se je odločila, da riskira, pa naj se zgodi božja volja! Prišli so do postaje za omnibus, ki je vozil v Gorico. Do zadnjega se ni mogla umiriti zaradi kontrole, saj je vedela, da brez nje ne bo šlo. Končno se je odločila in vstopila v omnibus. Ko je prišel kontrolor, je prišel trenutek, ki se ga je najbolj bala! Kolegica Francka je medtem molila rožni venec, gospa Frančiška pa se je od strahu tresla. Pokaže mu dovoljenje, on ga pogleda in ji ga brez besed vrne. Odpeljejo se. Ko se že bližajo Gorici, morajo skozi novo kontrolo. Spet je pokazala dovoljenje in spet je šlo vse po sreči! Tako so prišli brez problemov v Gorico! Bilo je že pozno popoldne.

Frančiška je imela dvome, za kaj naj se odloči. Ali naj gredo v Brda, v rojstni kraj njenega moža, ali v Italijo, kjer so bili naši begunci? Za Brda se takrat še ni vedelo, čigavi bodo. Ko razmišlja o tem, se pojavi znanka, ki jo ogovori. »O, Francka, kam pa greš?« Odgovori ji: »Grem v Brda, na dom mojega moža.« Znanka pa njej: »Potem gremo lahko skupaj, jaz grem tja delat komunistično propagando.« Frančiška ji je bila hvaležna za to pojasnilo. Odločila se je: »Če greš ti v Brda, grem jaz v Italijo!« Že ni imela nobenega dvoma, kam mora iti. Kolegici Francki so v župnišču povedali, da v Gorici ni varno prenočiti. Zato sta šli z otrokoma čez most nad reko Sočo, ki je bil takrat poškodovan, in srečno prišli na drugo stran, v Italijo! Od tam je peljala pot v Udine, kjer so sprejemali begunce. Tam so jim dali hrano, prenočišče in jih dezinficirali proti mrčesu. Drugi dan so jih z vlakom poslali v Monigo, v taborišče slovenskih beguncev, nastanjenih v poslopjih zapuščene vojašnice.

Frančiška z otrokoma in Francka so tako brez večjih težav pobegnili iz Jugoslavije, kot bi jih vodil angel varuh! Pripeljal jih je v taborišče, kjer so bili Slovenci že dobro organizirani.

Konec prihodnjic

Polje, kdo bo tebe ljubil...

ERNEST HIRSCHEGGER (8)

Franciška Reja

je pisala 24. junija 1975 iz Río
Cuarto sinu Andreju v Morón:

»Andrej – Tvojemu očetu in mo-
jemu možu, tile verzi za spomin.
Ob 30-letnici – tvoja mama.«

Možu v spomin

Takrat,
ko mlada sem moža imela,
sem si predstavljala,
kak bova skup, že starčka bela,
še se v ljubezni naj'ni grela,
čeprav na glavi sneg,
da bo še v srcih roža cvela.

Tako obračala sem,
Bog je obrnil,
vse te predstave v nič utrnil...
Prek neba šinila je
rdeča zvezda
in treščila na naša tla.
Iz nje skotila se je groza;
ta stisnila je srca vsa,
ki niso se do tal sklonila
in rdečo zvezdo počastila.

Takrat zgubila sem moža...
Rdeča groza ga je vzela,
kot mnogim mu kosti je zmlela.
Ne vem, kje zemlja krije ga.

Zdaj sama, samcata sivim.
Nikdar ne bova, starčka bela
na stara leta skup sedela...

Pa vendar hvalim zanj Boga.
Dal mu je moč sovražiti zvezdo,
peterokraki znak pekla.
Upam, da je zveličal ga.

Moja nova služba

Stotnik Ilovar me je poslal na
zdravniški pregled. Nekaj
dni sem ostal v bolnišnici,
kjer so sestre usmiljenke
imele prostor za 'bolnike' v nevar-
nosti pred gestapovci, ki so povsod
zasledovali osumljene. Obiskal
nas je škof Rožman. Med nami je
bil težko ranjen kurat Jaka Mavec
in Bastič iz Št. Jošta.

Nato sem bil dodeljen šolski četi
novih prostovoljcev s poveljnikom
polkovnikom Dežmanom (Isti, ki
je bil z nami na Zapotoku in skupaj
z nami prišel v mesto.). Po desetih
dneh me je Ilovar premestil v Viš-

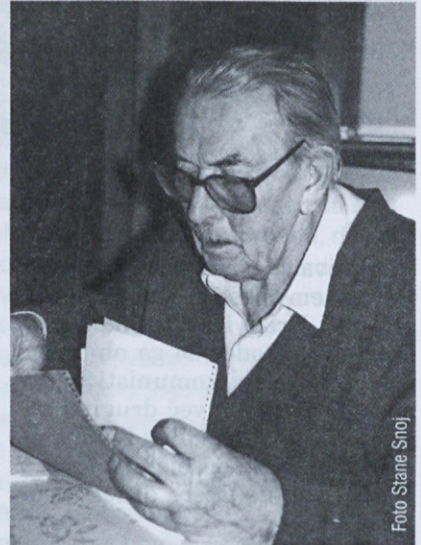

Foto Stane Snoj

Četniki. Na desni je Rafael Reja, mož gospe
Franciške Roš.

njo goro v bataljon stotnika Sta-
menkovića, da ustanovim Obveš-
čevalno službo. Vzpostavil sem
kurirsko in telefonsko zvezo z
dvema bataljonoma v Stični, kjer
je že bila OB enota. Nekega dne
so me poklicali, naj nujno pridem
tja. Peljal me je vojak z motorjem.
Zgodilo se je sledeče: Dve deklici
sta prinesli zavitek za poveljnika
majorja Križa, ki pa je malo prej
odšel v Ljubljano, tako je njegov
namestnik stotnik Bano prevzel
pošiljko. Ko jo odpre, se je sprožila
bomba, ga ubila, ranjeni pa sta
bili deklici po odhodu navzdol.
Porušil se je del nadstropne stav-
be, pripravljen pa je bil tudi parti-
zanski napad, ki pa so ga naši pra-
vočasno preprečili. Lažje ranjenih
je bilo nekaj domobrancev. Na av-
to Rdečega križa smo naložili mr-
tvega stotnika in ranjence, z nami
pa je šla tudi žena umrlega, ki je
bila ta dan na obisku pri njem.
Mene so določili, da spremljam ta
prevoz v Ljubljano. Tam so drugi
in žena poskrbeli za vse potrebno.

Višnja gora

Naglo sva se odpeljala s šoferjem. – Po enem mesecu so gestapovci aretirali Križa in ga poslali v KZ Dachau, odkoder so ga ob koncu vojne slovenski komunistični zaporniki skupaj z več drugimi zagrabili in jih odpeljali v Ljubljano, kjer je bil Križ obsojen na smrt z obešenjem, nekatere druge so pa postrelili.

Po enem tednu me je po telefonu klical poročnik Rak Vinko, moj sovaščan, ki je tam vodil OB. Svetuje mi, naj skušam takoj izginiti, kajti Nemci poizvedujejo po mojem primku (Gestapo, seveda, zaradi pobege iz Lašč!).

Nedaleč od Višnje gore sta se blizu vasi Lipoglav zadrževala Dolenjski in Gorenjski četniški odred. Z Gorenjskim sem hitro dobil zvezo in povedal moj namen, da pristopim v odred. V bližnjem gozdu pod mestom sem pričakoval, da pride pome kdo od četnikov. Prišel je moj dobri znanec Frenk Jerman (Prej je bil v nemški vojski na ruski fronti, odkoder je pozneje pobegnil in pristopil k četnikom.). Srečno sva prišla na Lipoglav. Poveljnik je bil stotnik Milko Pirih, isti, ki je bil z nami na Turjaku in Zapotoku in bil prej poveljnik domobranske postojanke v Polju.

Pirih, Janko Habič in jaz smo šli v dolino z namenom, da v drugi vasi poskrbimo za prenočišče odreda. Ko pridemo dol, se izza ovinka pripelje manjši nemški avto. Izstopita dva Nemca in naš

znanec, novinar Skoberne. Mi trije skočimo pod breg in naperimo brzostrelke. Skoberne pravi: »Nikar ga ne lomite!« Pripeljali so nekaj orožja in streliva za Dolenjski odred... Končali smo v bližnji hiši s kupicami žganja in se razšli.

Kmalu po mojem odhodu iz Lašč je odšel tudi stotnik Jerebič, ker je tudi bil v nevarnosti. Domenili smo se, da se tretji dan sestanemo v Ljubljani in odidemo k Gorenjskemu odredu blizu Horjula, kamor se bo ta odred že vrnil. Obiskal sem svojo družino, nato pa, kot dogovorjeno, vsi trije odpotujemo iz mesta. Iz Horjula pa v višjo gorsko vas Samotorica. Poveljstvo odreda je prevzel Jerebič, Pirih pa je bil premeščen za druge naloge na Gorenjskem.

Tako sem zopet postal najožji sodelavec, kot prej v Laščah, dobrega gospoda Jerebiča. – Četniški odredi so priznavali vrhovno poveljstvo generala Mihajloviča, obenem pa bili v oporo domobrancev po potrebi. Bila je tudi politična zveza z begunsko vlado v Londonu in ministrom dr. Mihom Krekom že pred dogodki v zvezi s Turjakom in Zapotokom. – Naš odred s 60 vojaki se je zadrževal v okolišu domobranske postojanke na Št. Joštu in ob nemški meji z Gorenjsko. Z nami je bil ameriški pilot, padalec, ki so ga rešili četniki. Tam smo taborili v pričakovanju zračne pošiljke od Kreka, zato smo zakurili tri ognje, da bi piloti videli,

kje morajo spustiti tovor, vendar je slabo vreme to preprečilo. Vas je bila na dnu dolinice in neprimeren kraj za daljše bivanje v dolini.

Neko temno in malo deževno noč zaslišimo strel našega stražarja, nato drugega višje, nato svetlo raketo in več posameznih strelav. Obkoljevali so nas partizani, ki so v vas streljali zažigalne rakete. Pričelo je goreti nekaj hiš, mi pa hiteli odpirati hleve in spuščati živino. Umaknili smo se po ozki poti nižje, in po ovinku v nasprotno stran goreče vasi; slišali smo kričanje v italijanščini: partizanom je pomagala Garibaldijeva brigada. Proti jutru je streljanje ponehalo, mi smo se pa v megli vzpenjali proti goreči vasi, da bi pomagali reševati in gasiti. Jaz sem nekoliko zaostal, ker sem nosil precej teže, orožje, pisalni stroj in več municije. Nenaden veter je pregnal meglo, ostal sem sam na čistini travnika na svetlem; ta hip je zaregljala strojnica in me krogla zadela v desno stegno in izstopila med nogama ter se zapčila v kos kruha v torbi, ki mi je visela na vratu. Brž ko sem padel, se je pred menoj blizu razpočila težka mina, izstreljena od šentjoške postojanke. Bil je 24. september 1944. Prišel mi je pomagat naš bolničar, pokril rani in mi pomagal iti v vas. Mene in dva ranjena otroka so naložili na voz s konjem in odpeljali v dolino v Horjul do tamošnje postojanke,

Leto brez sonca

MARKO KREMŽAR (31)

EPILOG

Biti doma. Ko sem bil otrok, je bil ta pojem povsem jasen. Doma sem bil v Mostah, na vogalu Krekove in Šušteršičeve ulice. Kamorkoli sem šel, sem se vrnil na povsem določen kraj, ki je bil moj dom.

Po nekaj mesecih bivanja v zavodu ta pojem ni bil več tako jasen, a se tega nisem zavedal. V taborišču pa sem to opazil. Ko sem šel z atom in mamu na sprehod, da sta mi razkazala okolico, smo sklenili, ko se je shladilo, da se vrnemo domov, v taborišče, to je v tretjo barako. Ko pa smo bili doma na toplem, smo se pogovarjali, kdaj se bomo lahko vrnili domov, v Slovenijo. Ko sem kako leto kasneje obiskal ata v samostanu Stams na Tirolskem, se je stvar še bolj zapletla. Ko sva nekajkrat odšla na izlet v hribe, sva se potem vračala domov v samostan; zaradi šolskih obveznosti sem vedel, da se bom moral kmalu vrniti domov v špitalsko taborišče; vsi, patri, bratje in gostje pa smo ugibali, kdaj se bomo vrnili domov, oni v Stično, midva pa v Moste.

Spoznal sem, da človek, ki ima več domov, v resnici ni nikjer doma. Dom so mi vzeli. Postal sem brezdomec.

Begunsko taborišče je bilo nekaj enkratnega. Zgrajeno je bilo med vojno za ujetnike, a naši begunci so naredili iz njega majhno slovensko mesto. Kapelica z zvonikom in s tračnicami, ki so služile namesto zvonov, delavnice, šola, gledališče, igrišča ... vse je zrastle iz sivih lesenih barak pod vztrajnimi rokami rojakov. Za vsem je bila pridnost, iznajdljivost in odgovornost nešteti begunskih družin, ki niso hotele životariti - temveč živeti. Sredi nemškega morja je, slovenskim Robinzonom, teklo življenje v malem lesenem mestu svojo pot. Spomin na ta čas se mi opira na že omenjeni tretji zvezek, ki predstavlja nekaj epilog opisane življenjske dobe.

Tista leta je bilo v Avstriji veliko begunskih taborišč. Na robu mesta Spittal, (begunci smo ga pisali navadno po naše: Špital), nedaleč od Drave je v naselju te vrste živelo največ Slovencev. Tukaj je bila taboriščna uprava redke primer sožitja med različnimi oblastmi in vplivi. Bili smo Slovenci v avstrijski državi, v koroški deželi, na angleškem zasedbenem ozemlju. Avstrijci niso imeli nad nami nobene oblasti, ker je bila njihova država še razdeljena med različne zavezniške uprave. Vzhodni del so imeli pod seboj Sovjeti, ostali 'demokratični' del pa

nato pa z rdečim križem v Ljubljano. Spremljal me je prijatelj Polde Grum. V sanatoriju Leonišče je bila podstrešna soba, napol skrivna, kjer je ležalo več ranjencev, kamor sem legel tudi jaz.

Naš odred se je po požaru na Samotorci napotil na gorenjsko stran v vas Lahovče, kjer je bilo nemško zasedeno ozemlje. Tudi tam so se ustanovljale domobranske postojanke, ki pa so bile, žal, preveč pod nadzorstvom Gestapa. Njihov predpostavljeni je bil podčastnik Dichtl.

Postojanko v Lahovčah je napadla partizanska Bračičeva brigada. Tako je naš odred ravno pravočasno prispel tja in se takoj udeležil boja skupaj z domobranci. Partizanom je zaradi premoči uspelo vdreti v vas. Podminirali so steno gostilne, kjer je bil trenutno naš poveljnik Jerebič, ki je pod ruševinami umrl. Ranjenih je bilo pet domobrancev, padel je četnik Branko Virant, doma iz Polja, ranjen pa tudi četnik Franci, Jerebičev sin, ki se je rešil smrti tako, da se je naredil mrtvega med padlimi. Francija so tudi pripeljali v Leonišče, kjer nam je pripovedoval o dogodku v Lahovčah.

Po osmih dneh sem toliko okreval, da sem se vrnil domov, nakar sem ponovno šel na delo v domačo postojanko z nalogo disciplinskih poslov, nisem pa bil poveljnik, kot piše partizanska 'zgodovinarica' Podbevškova in knjiga Belogardizem.

Naš tajni Narodni odbor je nameraval zbrati skupino prostovoljcev, da bi šli ilegalno v gorenjske postojanke, ki so bile, kot omenjeno, pretirano podrejene esesovski oblasti. Potrebno je bilo torej najti način, da se uredijo te postojanke tako kot so bile one v ljubljanski pokrajini. - Prostovoljci so bili: Jože Vidmar, Franc Rigler, Janez Borštnar, Niko in Ivan Žužek, Ivan in Slavko Smole, Ivan Franc Fludernik, Murnik, Ernest Hirschegger, Jože Bernik in pet drugih. Skupaj 17. Meja med Ljubljansko pokrajino in Gorenjsko je po italijanski kapitulaciji 1943 ostala nespremenjena: žična in tudi minirana. Za prehode je bilo potrebno dovoljenje s prepustnico, te pa mi nismo imeli.

Zbrali smo se na Dobrovi, ponoči odšli do meje in jo srečno prekoračili. Kot je bilo vnaprej dogovorjeno, nas je na oni strani čakal zaupnik Janko Marinšek, ki nas je spremljal do gradu v Smledniku, odkoder smo odšli vsak na določeno postojanko, oblečeni v uniforme navadnih vojakov. Te so bile drugačne kot ljubljanskih domobrancev, namreč zelenkasto sive barve.

Narodni odbor nas je povišal v poročnike ali narednike. Postal sem poročnik. Poslan sem bil v domžalsko postojanko s poveljnikom Cerarjem, ki je bil seznanjen o naši stvari in nalogah. Tam sem ostal le 14 dni, dovolj, da sem spoznal prijatelje in razmere.

Potem pa se je zgodilo nekaj nepričakovanega.

Drugič dalje

Špitalsko taborišče: Barako za slovensko begunsko gimnazijo delajo.

je bil spet razdeljen na ameriško, britansko in francosko zasedbeno področje. Taborišče je živelo v prijaznem odnosu z okolico. Kmetje so dobivali po potrebi v taborišču delovno silo, mestni trgovci dodatno, čeprav precej revno tržišče, naši obrtniki pa so jim sredi povojnega pomanjkanja polagoma dobavljali izdelke, ki so jih ti prodajali. Posebno obrt suhe robe se je v taborišču hitro razvila.

Naše taborišče je spadalo pod britansko vojaško oblast in je imelo zato angleškega komandanta, ki pa kot vojak ni imel dosti opraviti s civilnimi begunci. Pomagala mu je 'dobrodelnica oficirka' (Welfare Officer), ki jo je ob mojem prihodu in še potem predstavljala miss Meredith. Uniformirani predstavnik angleške civilne uprave, sicer z oficirskim činom, v resnici pa član kvekerske dobrodelne ustanove, je bil John Corsellis. Ta dva sta nosila neposredno odgovornost za taborišče, ki pa sta jo v praksi modro prenesla na taboriščni odbor. Tega so izbrali in sestavljali begunci. Komandantova oblast se je omejevala na splošno nadzorstvo in na angleške vojake, ki so taborišče stražili, pa še te je kmalu zamenjala taboriščna notranja policija, ki so jo sestavljali v glavnem Slovenci iz vrst preživelih domobrancev. Podrejena je bila taboriščnemu odboru in je imela samo eno nalogo: paziti, da ni prišel v taborišče nihče, ki ni spadal vanj. Pregledovali so tudi vozila. Skladišča so bila simbolično pod ključem miss Meredith, a v njih so delali in tudi skrbeli za red naši rojaki. Tudi za kuhinjo

JOHN CORSELLIS, uniformirani predstavnik angleške civilne uprave.

so skrbeli begunci, za upravo po pisarnah, za šolo, za delavnice in za uredništvo taboriščnega lista - povsod smo bili Slovenci pod lastno upravo, tako da Angleži z nami niso imeli dosti posla.

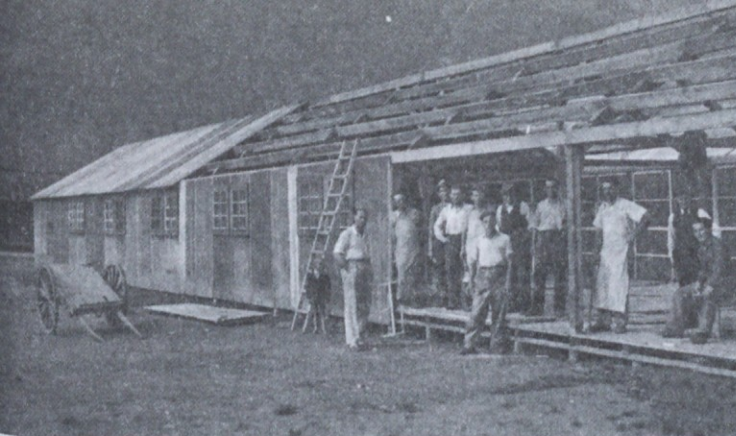
Poleg civilne uprave je bila med nami še cerkvena, v osebi taboriščnega župnika, kateremu so stali ob strani redovniki in duhovniki, ki jih je bilo med begunci kar precej. Kljub množici ljudi vseh mogočih poklicev in navad, kljub raznoteri in pestri mreži uprav in organizacij, kljub negotovosti, pomanjkanju, mrazu in slabi hrani je bilo vzdušje v taborišču - lepo. Tu sem preživel najlepša brezskrbna leta svoje mladosti. Morda se zdi to neverjetno, a prav pomanjkanje vsake perspektive in popolna nemoč glede odločanja o prihodnosti mi je vsaj nekaj časa dajala občutek oddiha in miru.

Ko sem stopil tisto popoldne še ves utrujen od dolge poti v majhno taboriščno sobico med svoje, me več kot skromno stanovanje ni motilo. Nasprotno, zdelo se mi je lepo, a tudi nenavadno.

Skozi vrata sem stopil s hodnika v majhnen prostor. Komaj dobro obrnil si se lahko v njem. V diagonali na levi je visela vojaška odeja, spremenjena v zaveso. Na desni, prav tako diagonalno, je bila podobna zavesa, a ta je bila odprta. Vodila je v naše 'stanovanje'. V resnici je bila vse to ena sama soba, razdeljena na dva dela, za dve družini. Vsaki je pripadalo po eno okno. Vrata na hodnik so bila skupna.

Za zaveso na desni je bilo naše stanovanje. Prostor je bil svetel. Ob steni na desni sta stala dva enonadstropna pograda. Zvedel sem, da imata spodaj ležišče mama in teta, zgoraj pa bova midva z atom. Moje je bilo bližje oknu, atovo pa ob zavesi, ki je zastirala vhod v 'našo' sobo. Pri vhodu je bila majhna pečka na drva, nasproti pogradom ob levi zasilni steni pa mizica s štirimi stoli.

Kmalu sem ugotovil, da je stena, ki nas je ločila od sosedov, le s papirjem obita stranica njihovih pogradov, ob tej pa dve ozki omari, obrnjeni vsaka v drugo smer. Na omari, kjer se je razdelitev končala, sta bili pritrjeni omenjeni vhodni zavesi. Ogled stanovanja je bil končan. Objektivno gledano je v taborišču pripadalo naši družini prostora komaj za kako poldrugo samico v ljubljanskih zaporih. A razlika je bila neizmerna. Spomnim se, da več kot skromno stanovanje name ni vplivalo moreče,

Poklicnim rokodelcem so pomagali tudi študentje.

marveč toplo, prijetno. Zavest, da sem na varnem, da smo vsi člani družine spet skupaj, je bila tako močna, da je pregnala iz moje zavesti vsak občutek začasnosti, ki bi ga, če pomislim, moral občutiti. Tudi urejenost taborišča in naklonjenost zastopnikov angleške oblasti sta gotovo pripomogla, da sem se v taborišču dobro počutil, a vse to sem opazil šele kasneje. Po prestanih mesecih bi se verjetno počutil dobro tudi v slabših razmerah, tako pa je bilo moje zadovoljstvo skoraj popolno.

Naši sosedje so bili Perniškovi, oče, mati in dva otroka, ki pa so ob mojem prihodu ostali obzirno na svoji strani, da ne bi motili družinskega trenutka. Bili so čudoviti ljudje. Taboriščni dnevnik gospoda Franca Perniška, ki je leta kasneje izhajal v buenosaireškem 'Duhovnem življenju', je verjetno najbolj izčrpen popis begunskih taboriščnih let. Kdor hoče poznati ta del slovenske preteklosti, ne more mimo tega pomembnega dela.

Še tisto popoldne me je ata pospremil v pisarno taboriščne uprave, da bi se prijavil in s tem dobil uradni status begunca. Predstavil me je Johnu Corsellisu, ki me je brez odlašanja vzel pod svoje varstvo in mi takoj priskrbel potrebno izkaznico, ki mi je dala poleg pravice do zavetja tudi pravico do dnevnega obroka hrane v taboriščni kuhinji.

Ata mi je povedal, da je v slovenskem begunskem taborišču Peggezz pri Lienzu, od koder so jih preselili šele pred nekaj dnevi, delovala slovenska begunska gimnazija pod vodstvom ravnatelja Marka Bajuka. Ker bo kmalu spet pričela s poukom v zanje novem taborišču, naj bi se takoj naslednje jutro vpisal.

Res je bila drugo jutro moja prva pot v barako, kjer je začasno uradoval ravnatelj Bajuk. Potrkal sem. Na glasno povabilo sem odprl vrata in stal v prostorni sobi, ki je imela za edino opremo mizo in stol. Vendar nisem imel vtisa, da bi bil prostor prazen. Gospod, ki je sedel za mizo in me motril izza očal, ga je s svojo prisotnostjo napolnil. Osebnost ravnatelja Bajuka ni potrebovala zunanjih okvirjev.

Strogi mož s sivimi brčicami in bradico me je brez ovinkov vprašal, kaj bi rad. Predstavil sem se mu in povedal, da se želim vpisati v šesto gimnazijo in da sem pravkar prišel čez mejo. »Pokaži zadnje spričevalo«, je zabundal v kozjo bradico izpod sivih brk. Izvlekel sem iz žepa dragoceni prepis petošolskega spričevala in mu ga

dal. Nekaj časa ga je ogledoval, pa zadovoljno pokimal, ko je videl, da ima pred seboj študenta z 'dokazi'. Rekel je, da mi bo to olajšalo vpis.

Pokazal je skozi okno. Na praznem prostoru sredi taborišča so njegovi študentje pod vodstvom profesorjev in nekaj obrtnikov postavljali barako za gimnazijo. Povedal je, da čimprej bo baraka postavljena, prej bo spet reden pouk. Medtem pa išče za šolo kak zasilen prostor. Če ga dobi, bom obveščen. Ker sem precej zamudil, bodo predmetni profesorji odločili, če me sprejmejo v šesto ali ne. Vpisan sem bil pogojno.

Od svojih taboriščnih dni sem jih menda največ prebil v šoli. Naravno se mi je zdelo, da je gimnazija središče dijaškega življenja. Vključiti sem se hotel vanj takoj, že pri gradnji šolske barake, pa ni šlo. Nihče me ni poznal in delo je bilo že tako porazdeljeno, da sem kmalu odšel, nekoristen, proti domači baraki. V resnici so bili vsi, ki so se trudili na stavbišču, skoraj prav tako tuji v Spittalu kakor jaz. Prišli so iz Peggeza, kjer je bilo, kot so pripovedovali ljudje, še veliko lepše. Prav zato, ker je bilo na Tirolskem preveč lepo, so to taborišče na zahtevo jugoslovanskih oblasti Angleži razpustili, begunce pa preselili. Ko sem se šel vpisat k ravnatelju Marku Bajuku, nisem vedel, da se je gimnazija v novem taborišču še borila za pravico obstoja.

Nekateri so ravnatelju Bajuku zamerili njegovo strogost pri sprejemanju dijakov. Kakor so pravili, je nekdo tvegala življenje, ko se je vrnil domov, čez mejo po spričevalo, ker ga brez tega ravnatelj Bajuk ni hotel vpisati. Vendar se mi zdi, da je treba razumeti vestnega gospoda, ki je samo s svojim osebnim vplivom in doslednostjo dosegel od rektorata univerze v Gradcu priznanje slovenske taboriščne gimnazije. Njegovi maturantje so se smeli vpisati na tamkajšnjo univerzo brez težav in dodatnih izpitov.

Taboriščna gimnazija je bila po programu in po duhu popolnoma slovenska, čeprav je delovala pod angleško upravo, v tujem mestu in je pošiljala abituriente na avstrijsko univerzo. Če ne bi bilo Bajukove zahtevnosti, iskanja kakovosti za vsako ceno, bi nam vrata graške univerze ostala zaprta. V takem primeru bi duh požrtvo-

valnega, čistega slovenstva utonil v povprečnosti. Visoka kvaliteta šole pa nas je, nasprotno, pripravljala na življenje in na tekmo v širokem svetu.

Menda je zgled ravnatelja Marka Bajuka potegnil za seboj vse, ki smo imeli z njim stik, tako profesorje kot študente. Z navdušenjem smo sprejemali napore, ki jih je postavljala pred nas ravnateljeva zahteva po kakovosti. Vsi smo vedeli, kako sta s sinom, profesorjem Božidarjem, že na vetrinjskem polju zbirala razpršene dijake in pričela s poukom pod milim nebom. Ker takrat ni bilo ne zvezkov ne knjig, sta nabirala med ljudmi liste papirja za dijake in profesor Božidar je pisal s svinčnikom, po spominu, zanje grški slovar. Čeprav brez primernih sredstev sta ravnatelj Bajuk in njegov sin zahtevala od študentov sredi šotorov znanje, kot da bi sedeli v učilnicah klasične gimnazije v Ljubljani. Posvečala sta jim ves svoj čas, hkrati pa sta iskala po taborišču še druge profesorje, ki bi hoteli pri pouku sodelovati. Na ta način je imela kasneje slovenska gimnazija v Pegezzu že popoln in visoko usposobljen profesorski zbor.

Manjkalo pa je knjig in učil. Šestošolec Frenk Jerman, ki je bil med vojno mobiliziran v nemško vojsko, pa je

od tam ušel k domobrancem, se je odpravil skrivaj čez mejo. Vrnil se je s polnim nahrbtnikom šolskih knjig, ki jih je prinesel od doma. Podaril jih je Bajukovi šoli. Ni bilo zvezkov. S pomočjo taboriščne uprave, obrtnikov in študentovske iznajdljivosti so si jih naredili. Ni bilo klopi. Na pomoč so priskočili obrtniki. Mraz je bilo. Vsa šola, razredi pod vodstvom razrednikov, je odšla v gozd po drva. Dijaki so bili lačni. Katehet profesor Alojzij Luskar je pomagal najbolj potrebnim, kolikor je mogel s hrano, ki so jo nabrali njegovi salezijanski bratje, vsem pa z dobro besedo. Tisti, ki niso imeli v taborišču svojcev, so našli zavetje v posebnih barakah, ki smo jim rekli 'dijaški konvikt'. Za fante v konviktu je skrbel gospod župnik Ciril Lavrič, za dekleta pa patra Fortunat Zorman in Ciril Petelin. Fantovski konvikt je bil za višješolce hkrati tudi središče tarokaštva, kar sem imel čast preverjati osebno.

Zaradi pomanjkanja ni nihče pričakoval spregleda pri redovanju ali popuščanja pri znanju. Vedeli smo, da je naša slovenska taboriščna gimnazija verjetno zadnja priložnost, da se priklopljemo do potrebnega znanja, predno pričnemo z bojem za vsakdanji kruh.

Dalje prihodnjič

Duhovno življenje je objavilo

JUNIJ

PRED 60 LETI (1947)

IZ UREDNIŠTVA

Izseljenski duhovnik Janez Hladnik stalno dobiva očitke iz vrst levičarskih rojakov, češ da objavlja same negativne strani nove jugoslovanske vlade: »Nekateri imajo pomisleke proti nekaterim vestem, ki jih objavljamo take kot so. Zelo radi bi objavljali drugačne, katere bi bile nam vsem v veselje in zadoščenje, ki bi bile uresničenje tega, kar smo vsi tako toplo želeli. Žalibog, da takih novic doslej še ni. Nikakor pa nima smi-

sla, da si zatiskamo oči pred dejstvi. Tisti, kateri nimajo toliko uvidevnosti, da bi želeli resnico spoznati tako kot je in menijo, da imajo prav le tisti, kateri imajo za resnične samo vesti, katere so jim po godu, naj pa Duhovno življenje mirno vrnejo in seveda tudi svoj dolg poravnajo. Vznemirjati se pa kar nič ni treba, temveč vsak naj si prizadeva, da s svojo lastno glavo in pametno misli.«

ROMANJE V LURDES

Rojaki so 1. junija romali na božjo pot v Lourdes. Spominjali so se tretje obletnice posvetitve slovenskega naroda Srcu Marijiniemu, ki je bilo izvršeno 30. maja

1944 na Rakovniku ob udeležbi 10.000 Slovencev. »V težkih časih, katere preživlja svet, je Marija še prav posebno Pribežališče kristjanov in zato pohitimo k njej z vsemi našimi skrbmi in potrebami in z vsemi velikimi željami našega naroda. Marija je naročila v Fatimi, naj se ljudje posvete njenemu Srcu in je obljubila rešenje iz usodnih težav, v katerih brezupno trpi človeštvo zaradi svojega odpada od Boga.«

AVELLANEDSKA OBLETNICA

Enajst let se že obhaja sv. maša na Avellanedi, kjer se zbirajo predvsem rojaki iz Prekmurja. A tokrat so prišli z vseh strani: pevodnja Ciril Kren iz Floride, skupina pevcev iz Martineza, druga skupina iz Lanusa. 8. junija dopoldne sta bili dve slovenski maši. Na kosilu s kolinami se je zbralo nad sto rojakov. Popoldne pa je bila pobožnost s slovesnimi petimi litanijami.

PODOBA SVETOGORSKE MARIJE

Zaradi negotovosti zadnjih let so imeli podobo svetogorske Marije shranjeno na Kostanjevici pri Gorici, od koder so jo 9. februarja slovesno prenesli v stolnico v Gorici. Nekaj mesecev zatem pa so se odločili, da jo vrnejo na prvotno mesto. V soboto 7. junija so jo nameravali prenesti v slovesnem sprevodu na Sveto goro. Slika je last svetogorskega svetišča, ki ga upravljajo frančiškani. Ti in goriški nadškof so se v soglasju z goriškim kapituljem domenili, kako naj se slovesna vrnitev čudodelne podobe izvrši. V noči na soboto pa je bila slika iz stolnice ukradena. Nenavadno bogoskrunsko dejanje je izzvalo v mestu in na podeželju veliko razburjenje. Goriški nadškof je takoj po dogodku že v soboto v javnem pismu obsodil dejanje in roteč pozval ugrabitelje, naj sliko vrnejo, da se izognejo strogih cerkvenih kazni. Slovenski kanoniki so se v imenu vse duhovščine pridružili nadškofovi obsodbi, ker to dejanje »žali verski in narodni čut našega ljudstva in bo zanetilo novo sovraštvo med tu živečima narodom.« Podobo so izmaknili italijanski nacionalisti, a jo kmalu vrnili. Razlog za ugrabitev je bil ta, ker je Sveta gora po vojni pripadla Jugoslaviji.

PRED 50 LETI (1957)

2. Slovenci so obhajali **svoj vernih duš dan**, spomin komunistom vrnjenih in nato zverinsko pobitih dvanajst tisoč slovenskih domobrancev. Najprej so predstavniki slovenskih organizacij in ustanov položili venec ob vnožje spomenika argentinskega narodnega osvoboditelja generala San Martina na trgu, ki je v središču Buenos Airesa poimenovan po njem. V kripti cerkve Santísimo Sacramento je bila žalna sv. maša, pri kateri je pridigal duh. svétnik Alojzij Košmerlj, pel pa je SPZ Gallus pod vodstvom dr. Julija Savellija.

9: Na petem **občnem zboru**

fantovskega Mladinskega doma je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Maks Jesih, podpredsednik Bogdan Kosančič, tajnik Vinko Klemenčič, blagajnik Jože Tomažević, gospodar Franc Zupanc in športni referent Marjan Filipič.

16: Na prvem rednem občnem zboru **Dijaškega oddelka SDO (DIO)** v Slovenski hiši so bile v odbor izvoljene: predsednica Silva Žužek, podpredsednica Meta Smersu, tajnica Marjeta Debeljak, blagajničarka Eva Verbič in kulturna referentka Vera Ašič.

20: Slovenski otroci so proslavili svojega vzornika in zavetnika **sv. Alojzija** na praznik sv. Rešnjega Telesa. Zbrali so se s svojimi starši v župni cerkvi v Ciudadeli, kjer jim je spregovoril dr. Alojzij Starc. Po sv. maši, ki jo je imel Anton Orehar, so se otroci zbrali v cerkveni dvorani. Lazarist Ladislav Lenček jim je pokazal barvni film o lepotah Slovenije.

23: **Telovska procesija** je bila v prostorih Don Boscovega zavoda v Ramos Mejiji.

29: Proslava **160. obletnice rojstva** božjega služabnika škofa Friderika Barage je bila na kulturnem večeru SKA prav na Baragov rojstni dan. Na sporedu so bila nova zgodovinska odkritja: doslej neznan Baragova pisma, ki sta jih odkrila inž. Jože Gregorič in Fran Erjavec ter razprava dr. Maksimilijana Jezernika o **Baragi v Vatikanu ob priliki njegovega drugega obiska Evrope**.

30: Anton Orehar je opravil dušnopastirski obisk **med rojaki v Rosario**.

Izšla je posebna številka **Baragovega vestnika**, ki ga izdaja Južnoameriška Baragova zveza (JABZ), katere predsednik je sedaj Ladislav Lenček CM, tajnik pa Lovro Jan.

SLOVENSKE KLOBASE V VESOLJU

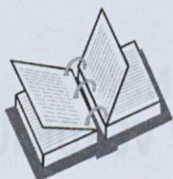
Kolumnist časopisa Cleveland Plain Dealer Dick Feagler se je v nedeljski izdaji 14. januarja 2007 malce pozabaval z novico o slovenskih klobasah v vesolju oziroma na Mednarodni vesoljski postaji, kamor jih je ponesla ameriška astronautka slovensko-indijskega rodu Sunita Williams.

Feagler v članku piše o mesariji Billyja Ažmana iz Clevelanda in materi astronautke Bonnie Zalokar, ki je odrasla v starem slovenskem predelu Clevelanda St. Clair, nato pa se je preselila v Massachusetts. Pri tem omenja Slovence kot tesno povezano skupnost. »Samo poskusi Slovincu reči Srb, pa boš videl, kam te bo to pripeljalo,« piše Feagler.

Kolumnist navaja, da je mesarijo Ažman odprl Billyjev dedek na aveniji St. Clair, Bonnie Zalokar in njena hči pa sta se njegovih klobas spominjali tudi v Massachusettsu. Potem ko je bila Sunita izbrana za pot v vesolje, je pri mesariji Ažman zazvonil telefon. Poklicala je predstavnica vesoljske agencije NASA ter spraševala o klobasah, ki bi jih Sunita rada ponesla v vesolje.

Med drugim je povprašala za sestavine in rok trajanja, Billy pa je dejal, da »lahko to zadevo obesiš na podstrešje za dve leti in je še vedno dobra«. Klobasa je prestala telefonski test. Sunita Williams pa je iz vesolja javila, da je njen paket prekajenih klobas in pokovke iz Clevelanda pošel v trenutku.

Iz Ave Maria

iz naše kronike

METKA MIZERIT

MLADI TALENTI. 22. marca je v Teatro Universidad v Mendozii na koncertu univerzitetnega simfoničnega orkestra v ciklusu »Mladi talenti« kot solist nastopil na klavirju mladi rojak Toni Štirn. Zaigral je skladbo prvega koncerta za klavir in orkester ogrskega skladatelja Bela Bartoka. Izvedba je bila premiera v Mendozii. Občinstvo je mladega umetnika nagradilo z burnim ploskanjem. Čestitamo in želimo veliko uspehov.

OBČNI ZBOR V HLADNIKOVEM DOMU je bil v nedeljo, 25. marca. Ker ima sedanji odbor še eno leto mandata, so bila le poročila odbornikov. Zanimive so nekatere podrobnosti teh poročil. Društvo šteje 190 članov (154 pravnomočnih). Kulturne prireditve so bile sledeče: domobrantska proslava, društvena obletnica in prihod sv. Miklavža. Živahno je športno udeleževanje: odbojka, nogomet, baliranje, namizni tenis in tek. Sobotno slovensko šolo vodi Lucijana Servin Čeč. Poučujejo še: dva kateheta, osem učiteljc in en učitelj. V Domu se zbira tudi skupina upokojujencev, ki jih vodi Mari Urbanija s sodelavci. Poseben pečat življenja daje Domu mladina, ki se redno zbira, tekmuje in organizira razne športne dejavnosti, sodeluje pri kulturnih prireditvah ter se dejavno udeležuje verskega življenja župnije.

Ob koncu je bil še izredni občni zbor, na katerem so člani izvolili dva delegata, ki bosta predstavljala Hladnikov dom pri Federaciji.

PRAZNOVANJE VELIKE NOČI V NAŠEM DOMU V SAN JUSTU. Za cvetno nedeljo so gospe spletle butarice, ki so jih otroci nesli k blagoslovu. Na veliko soboto je pater dr. Alojzij Kukovica v Domu blagoslovil jedila. Na velikonočno nedeljo je bila v katedrali slovesna sv. maša, ki jo je daroval pater dr. Alojzij Kukovica. Prepeval je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Po maši so imeli člani v

Domu zajtrk in akademijo. Veličastno sceno s sliko vstalega Zveličarja je naredil g. Tone Oblak. Recitatorji so podali priložnostno besedilo, pevci in otroški pevski zbor pa so zapeli velikonočne pesmi. Predstavniki organizacij, ki delujejo v Domu so vsem rojakom voščili veselo Veliko noč.

NA PRISTAVI so slovesno PRAZNOVALI VELIKI TEDEN. Na cvetno nedeljo je pater dr. Alojzij Kukovica blagoslovil oljke in butarice. Po maši je mladina pripravila križev pot. Pred vsako postajo so mladi prebrali primerne molitve in si podajali svečko iz rok v roke. Vsi navzoči so skupno zapeli pesem Kje si bil, ko so križali Boga.

Na veliki petek so se mladi zbrali pri češčenju križa. Potem so pod vodstvom Maruče Zurc Čeč barvali pirhe. Na veliko nedeljo je bila slovesna sv. maša z mogočnim ljudskim petjem. Po končani maši so predstavniki organizacij voščili veselo veliko noč. Sledil je velikonočni zajtrk. Mladci in mladenke so pod vodstvom Gabi Bajda Križ pripravili prave pisanice. Na dvorišču so najbolj navdušeni sekali in kotalili pirhe po starem slovenskem običaju.

V MENDOZI je mladina na veliki petek predstavila ŽIVI KRIŽEV POT. Pred štirinajstimi postajami so kot uvod pokazali še dogodke na Oljski

gori, Judeževo izdajo, obsodbo Velikega zbora in Petrovo trikratno zatajitev. Sledili so prizori vseh štirinajst postaj. Dva napovedovalca sta razložila pomen vsake postaje; navzoči pa so sodelovali z molitvijo. Ob zadnjih treh postajah je pevski zbor pod vodstvom Diega Bosqueta zapel Gallusovo Ecce quomodo moritur iustus, nato Hribarjevo Žalostna Mati Božja in končno Mozartov Ave verum. Mladi so z uprizoritvijo Križevega pota pripravili udeležencem, da so se dejavno vključili v pasijon in s tem pripravili na doživetje velike noči.

CVETNA NEDELJA V ROŽMANOVEM DOMU. Nad dvesto gostov se je zbralo v Domu za to priložnost. Pater dr. Alojzij Kukovica je blagoslovil oljke in butarice, nato pa daroval sv. mašo. Ljudsko petje je na orglah spremljala ga. Anka Savelli Gaser, pesmi je izbral Andrej Selan. Sledilo je skupno kosilo; vse navzoče je pozdravil upravnik Doma cont. Jože Rupnik. Nato je bilo žrebanje umetniške slike Andrejke Dolinar Hrovat. Direktorica fundacije Saša Zupan Omahna se je zahvalila vsem sodelujočim: gospe, ki so pod vodstvom Olge Radoš pripravile kosilo in stregle gostom, tistim, ki so pripravili asado in poskrbeli za krofe. Gostje so se pozno popoldne razšli.

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽEN je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 12. aprila, **V SLOVENSKI HIŠI.** Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Govoril je dr. Jure Rode o srečanju delegatov dušnih pastirjev v Sloveniji.

MINISTER RUPEL NA OBISKU V ARGENTINI. Zunanji minister RS dr. Dimitrij Rupel je prišel na uradni obisk v Buenos Aires v četrtek, 12. aprila. Kot prvo protokolarno dejanje je položil venec pred spomenik osvoboditelja San Martina. Poleg argentinskih funkcionarjev so ga spremljali še veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod, častni konzul RS g. Herman Zupan in predstavniki slovenskih ustanov v Buenos Airesu. Še isti dan je dr. Rupla sprejel argentinski minister za zunanje zadeve Jorge Enrique Taiana. Minister je podpisal konvencijo o

socialni varnosti. Kasneje se je sestel s predsednikom poslanske zbornice Albertom Balestrinijem. V večernih urah je predaval na argentinskem inštitutu za mednarodne odnose (CARI). Tema predavanja je bila o slovenskem predsedovanju EU v prvi polovici leta 2008. Dr. Rupel se je drugi dan obiska srečal tudi s Slovenci. Na rezidenci veleposlanika v Martinezu je imel sprejem predstavnikov slovenskih organizacij vseh treh vselitvenih tokov. V soboto je minister obiskal Naš dom San Justo in Balantičevo šolo. Ogledal si je Dom, nato pa so ga učenci Balantičeve šole pozdravili s petjem in besedo. Očividno presenečen nad lepim nastopom se je dr. Rupel zahvalil za sprejem in se z otroki tudi fotografiral. Po intervjuju z urednikom Svobodne Slovenije je odšel na srečanje s častnim konzulom RS v Argentini g. Hermanom Zupanom. Še isti dan je odpotoval v Mendoza, kjer se je srečal z rojaki v Slovenskem domu. Naslednji dan je odšel v Čile in nadaljeval potovanje po Latinski Ameriki.

ČLANSKA VEČERJA V SLOMŠKOVEM DOMU je bila v soboto, 14. aprila. Ob tej priložnosti so odprli prenovljeno dvorano. Slavje je bilo združeno s kulturnim programom: slikarsko razstavo Andrejke Dolinar Hrovat in pevskim nastopom mešanega in otroškega zbora.

Najprej je g. župnik Franci Cukjati blagoslovil dvigalo. Navzoči so bili med drugimi: botra Slomškovega doma ga. Kati Košir Potočnik, častni član in častni konzul g. Herman Zupan, predsednik Marko Selan in podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc, ki je tudi vodila ves program. Nato je g. župnik blagoslovil tudi nove zastave in prenovljeno dvorano, ki so jo poimenovali po Matevžu Potočniku. Prof. Neda Vesel Dolenc je prebrala opis osebnosti Matevža Potočnika in utemeljitev sklepa o poimenovanju; vdovi gospe Kati Potočnik pa je izročila šopek rož. Spregovoril je tudi predsednik Doma Marko Selan. Priznanja za prenovitvena dela so prejeli: inž. Miha Podržaj, Jože Šmalc in Franci Urbančič, gospodar Aleksander Kastelic ter predsednik

Marko Selan. Nato sta zapela oba zbora, otroški in mešani pod vodstvom Marcela Brula. Na klavirju jih je spremljala Mirjam Klemenc. Odbor je tudi letos podelil priznanja članom, graditeljem slovenske skupnosti med nami. Prejeli so jih sledeči: Alenka Prijatelj Schiffrer (slovenska šola in organizacije), Marjan Hribar (slovenska šola in srednješolski tečaj), Stane Snoj (ilustrator, scenograf, slikar, urednik), Karel Svetlin (sodelovanje pri dušnem pastirstvu). Sledila je slavnostna večerja.

54. MISIJSKA VELETOMBOLA »Za vse slovenske misijonarje« je bila v nedeljo, 15. aprila, **V SLOVENSKI VASI**. Ob 13. uri je bilo na razpolago kosilo, ob 15. uri so začeli s klicanjem številok. To delo že dolgo vrsto let opravlja g. Lojze Rezelj. Mnogo lepih in bogatih dobitek je bilo razdeljenih med srečne igralce. Glavni dobiček je bil računalnik, ki ga je zadel inž. Janez Krajnik. Številni rojaki so se udeležili tombole in s tem podprli slovenske misijonarje, ki se trudijo za širjenje Kristusovega kraljestva na zemlji. Zahvala vsem sodelavcem v Slovenski vasi, ki že dolgo let organizirajo tombolo.

60. OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE je bil v nedeljo, 22. aprila, **V SLOVENSKI HIŠI**. G. Dane Vrečar je daroval sv. mašo za vse rajne odbornike. Občni zbor je vodil predsednik g. Lojze Rezelj. Po branju zapisnika lanskega občnega zbora so sledila poročila odbornikov. Tone Mizerit je prebral tajniško poročilo, ga. Alenka Jenko Godec blagajniško. Poročali so tudi vodje referatov. Kulturnega je zaradi odsotnosti referenta prebral tajnik. Za mladinski referat je poročal Stanko Jelen, za šolski referat Ani Klemen, za srednješolski tečaj ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc, za tiskovni zaradi odsotnosti gospe Pavline Dobovšek je prebrala poročilo Metka Mizerit. Končno je poročal predsednik g. Lojze Rezelj. V imenu nadzornega odbora je odobrila delo odbora in predlagala razrešnico dr. Katica Cukjati. Prisotni so to potrdili z glasovanjem. Sledile so volitve novega odbora. Predložena je bila samo odborova

lista, ki je bila soglasno izvoljena: predsednica je gospa Alenka Jenko Godec; podpredsednika sta arh. Jure Vombergar in prof. Neda Vesel Dolenc; tajnik Tone Mizerit; blagajničarka Antonija Vesel Re. Ostali odborniki so še: Andrej Golob, Stanko Jelen, Ani Klemen, France Vitrih, Marjana Batagelj, lic. Franci Markež, Pavlina Dobovšek in Metka Mizerit. Nadzorni odbor sestavljajo: dr. Katica Cukjati, Jože Lenarčič in Božidar Fink; razsodišče pa arh. Marijan Eiletz, dr. Marko Kremžar in Lojze Rezelj. Duhovni vodja je prelat dr. Jure Rode. Novoizvoljena predsednica je prevzela vodstvo zbora, se zahvalila za zaupanje in prosila za sodelovanje. Zadnja točka je bila imenovanje dveh delegatov v Federacijo slovenskih društev v Argentini. Izvoljena sta bila dr. Vital Ašič in prof. Neda Vesel Dolenc.

V soboto, 21. aprila, je bila **PREDSTAVITEV KNJIGE BOŽIDARJA FINKA Ob notranji osvoboditvi Slovenije**. Knjigo je predstavil Tone Rode v mali dvorani Slovenske hiše.

V torek, 24. aprila, je Zveza slovenskih mater in žena organizirala **ROMANJE K MARIJI V SCHÖNSTATT**. Udeležilo se ga je lepo število gospa in gospodov.

OBČNI ZBOR ZVEZE SLOVENSKIH MATER IN ŽENA je bil v četrtek, 26. aprila. Najprej so odbornice podale svoja poročila; tajnica Martina Lavrič, blagajničarka Marta Golob, kulturna referentka Irena Fajdiga, socialna referentka Ani Podržaj, arhivarka Kristina Jerovšek, gospodinja Pavla Škraba. Končno je poročala še predsednica ga. Pavlina Dobovšek, ki se je med drugim spomnila umrlih odbornic, ki so dolga leta delale v Zvezi. Sledila so poročila predsednic krajevnih odsekov. Poročale so: Polona Makek za San Martin, Nežka Kržišnik za San Justo, Metka Tomazin za Ramos Mejijo, Marta Križ za Morón. Sledile so volitve novega odbora, ki je ostal nespremenjen.

malo za šalo...

“Kar odložite masko, gospod doktor. Sem vas že prepoznal!” je rekel pacient v operacijski dvorani.

+

Režiser jezno zakliče nebogljenu igralcu:

“Človek božji, kakšen dolgčas!

Vi niste ustvarjeni za oder!”

“Vsa moja strast velja deskam!” užaljeno odvrne igralec.

“Potem se zaposlite v mizarškem podjetju!”

+

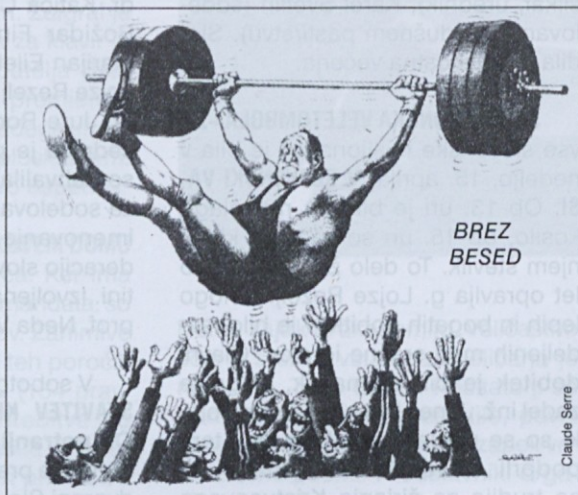
Trije fantje se na šolskem dvorišču hvalijo, kako super so njihovi očetje.

Prvi reče: “Moj oče najhitreje teče. Lahko izstrelji puščico in začne teči, pa vama povem, da priteče do tarče pred njo.”

Drugi se pohvali:

“Ha, to ni še nič. Moj oče je lovec in prehitel celo kroglo iz puške.”

Tretji posluša druga dva in na koncu pristavi: “Vidva nimata pojma o hitrosti. Moj oče je javni uslužbenec in neha delati ob štirih popoldne, pa je doma že ob treh.”

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- V socializmu smo imeli nekateri nagobčnike, drugi pa so nam jih natikali.
- Če hočeš biti napreden, moraš biti proti sleherni diktaturi, ne samo fašistični in nacistični.
- Še tako plemenita revolucija potrebuje za zmago falote.
- Slovenska inovacija: enoumna demokracija.
- Odslej se bodo slovenski milijonarji med seboj titulirali »tovariš milijonar«.
- Kolesa naše tranzicije se vrtijo nazaj.
- Kaže, da bo potrebna vsaj še ena revolucija, da bi bilo vse spet v redu.
- Kadar postane sodobnost podobna preteklosti, nekaj ni v redu.
- Vsak zločin še ni zločin, vsak pokol pa je zločin.
- Gorje premagancem, če zmagajo slabši.
- Komunistične korenine so pedigre naših bogatinov.
- Iz države, ki se hvali, da je ljudstvo na oblasti, nemudoma odidite.

Več jasnosti – Marko Kremžar 129

Peter in Pavel, prvaka apostolov – Silvester Čuk 131

Pobožnost k Presvetemu Srcu Jezusovemu – Lojze Kukovica 132

Nameni Apostolata molitve 134

Znanilka Božje previdnosti – Mons. Constans 136

Ali poznaš Duha? – Tomáš Špidlík 136

Vprašujete – odgovarjamo – Lojze Kukovica 138

Iz dnevnika svete sestre M. Favstine Kowalske 140

Vzgoja za odgovornost – Adrijan Pahor 141

Molitve sv. očeta Benedikta XVI. – Prevedel J.R. 142

Zgodovina svetišča Naše Gospe iz Aparecida – Prevedel S.S. 143

Položaj Cerkve v Argentini – Jure Vombergar 144

Strah in upanje – Anton Drobnič .. 145

Frančiška Reja, roj. Roš 148

Polje, kdo bo tebe ljubil... – Ernest Hirschegger 151

Leto brez sonca – Marko Kremžar. 153

Duhovno življenje je objavilo – Jure Vombergar..... 156

Slovenske klobase v vesolju – Iz Ave Maria 157

Iz naše kronike – Metka Mizerit 158

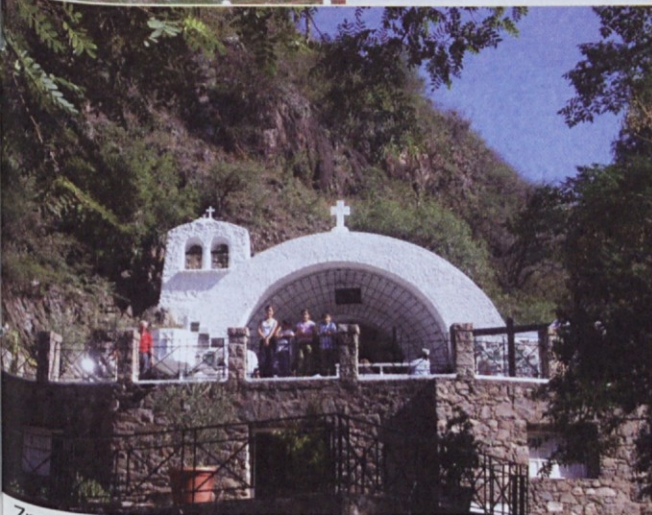
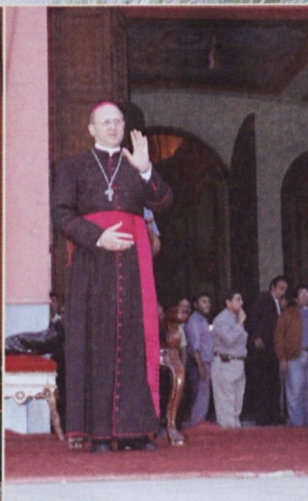
DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIVA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Tehnični urednik: Stane Snaj - Grafično oblikovanje: Rozka Snaj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$75; po pošti: \$95 - BARILOCHE: \$85 - OBMEJNE DRŽAVE: 90 dol; brez Stezic: 65 dol - AMERIKA: 110 dol; brez Stezic: 75 dol - EVROPA: €100; brez Stezic: €70 - OSTALE DRŽAVE: 120 dol; brez Stezic: 80 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - Denarna nakazila na bančni (ne osební) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Znamenita votlina temnopolte Virgen del Valle v Catamarcki.

**Škofovo ustoličenje
v San Fernando del Valle de Catamarca**

Škof mons. Lojze Urbanč z bratom duhovnikom Francijem
na domu v Trancas v provinci Tucumán.

Sestanek letošnje Rasti v Našem domu kot priprava na potovanje v Slovenijo - Zbiranje starega papirja in fondov za drago vožnjo v domovino naših dedov.
Foto Marko Vombergar

Miha Gaser je zadel prvi dobitek, delo slikarke Andrejke Dolinar, na srečelovu v Rožmanovem domu.
Foto Saša Zupan Omahna

Število stanovalcev v Rožmanovem domu se je zadnje čase povečalo. Cvetna nedelja 2007. Foto Saša Zupan Omahna

Compro Argentino, Sica 7 Bta As. FRANQUEO PAGADO Concesión N° 6395 TARIFA REDUCIDA Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-8 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina